

KEVSER SURESİ

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

Şüphesiz biz, sana Kevser'i verdik.

Şu hâlde Rabbin için namaz kıl ve tekbir
alırken, namazda ellerini boğazına kadar kaldır.
Doğrusu asıl soyu kesik olan, sana kin duyandır.

Ehl-i Beyt Serisi: 5

İMAM HÜSEYİN

(Ona Selam Olsun)

Telif Komisyonu

(Hak Yolunda Müessesesi)

Çeviri:

İsmail Bendiderya

KEVSER

Kevser Yayınları: 115

Kitabın Orijinal Adı: Pîşvayan-i Masûm / Zindegînamey-i Çehardeh Masûm

Yazarı: Telif Komisyonu (Muessese-i Der Rah-ı Hak)

Çeviri: Cafer Bayar

Emeği Geçenler: Rıdvan Murat Altun - Musa Güneş
İbrahim Aras

Dizgi ve Mizanpaj: Kevser

Kapak: Hasan Başbuğ

Baskı: Yılmaz Matbaacılık (Sertifika: 27185)

Litros Yolu 2. Matb. Sitesi 3 NB 2

Zeytinburnu-Topkapı / İst. Tel: 0212 493 00 85

Basım Tarihi: 1. Baskı: Haziran 2007 / 2. Baskı: Haziran 2013

ISBN: 978-975-6640-93-7

Not: Çeviride kitabın 1381 hicrî Şemsî tarihli 1. baskısı esas alınmıştır

Kevser Yayınları

Sofular Mah. Simitçi Şakir Sok. No: 14 / 1

Fatih – İSTANBUL

Tel: 0212 – 534 35 28 / 555 16 66

Faks: 0212 – 631 36 01 / 555 22 12

www.kevseryayincilik.com

İÇİNDEKİLER

Hız. Hüseyin'in (a.s) Doğumu	7
Hz. Hüseyin ve Peygamber.....	8
İmam Hüseyin Babasıyla.....	9
İmam Hüseyin Kardeşı İmam Hasan'la	10
Muaviye Döneminde İmam Hüseyin	13
Hüseyinî Kıyam.....	15
Kerbela Faciası	23
Kıyamın Başlangıcı	23
Kûfe Halkı İmam'ı (a.s) Davet Ediyor	25
Kûfe'de Cereyan Eden Olaylar	27
Müslim'in Şahadeti.....	29
İmam Hüseyin Irak'a Hareket Ediyor	31
Hürr b. Yezid Riyahî'nin Ordusuyla Karşılaşma	34
Kerbela'ya Varış	39
Aşura Günü Olanlar ve Savaşın Başlaması.....	45
Bureyr b. Hudaýr'ın Şahadeti	53
Vehb b. Abdullah'ın Şahadeti.....	53
Son Öğle Namazı ve Habib b. Mezahir'in Şahadeti	57
Şevzeb ile Âbis'in Şahadeti.....	62
Hz. Ali Ekber'in (a.s) Şahadeti	64
Hz. Kasım'ın Şahadeti	69

Hz. Abbas b. Ali'nin Şahadeti	71
Özgürlükçüler Önderi Hüseyin'in Savaşı ve Şahadeti.....	74
İmam Hüseyin'in Ahlâkı ve Davranışları	85
İbadeti.....	85
Haccı	86
Orucu.....	89
Tevazuu	89
Yardımseverliği	90
Mazlumlari Koruması.....	91
Çok Yönlü Kişiliği.....	92
İmam Hüseyin'den Veciz Sözler	93

HZ. HÜSEYİN'İN (A.S) DOĞUMU

Hicret'in dördüncü yılı, Şaban ayının üçünde,⁽¹⁾ Hz. Ali (a.s) ve Hz. Fatıma'nın (s.a) ikinci evlatları, vahiy ve velâyet evinde dünyaya gözlerini açtı. Haber Resulullah'a (s.a.a) ulaştığında, hemen Hz. Ali (a.s) ile Hz. Fatıma'nın (s.a) evlerine varıp Esmâ'dan⁽²⁾ bebeği getirmesini istedi. Esmâ beyaz bir kundağa sardığı bebeği Hz. Resul-i Ekrem'e (s.a.a) verdiğinde, Hz. Peygamber (s.a.a) bebeğin sağ kulağına ezan, sol kulağına da ikameokudu.⁽³⁾

Bu kutlu doğumun birinci veya -bir diğer rivayete göre- yedinci günü vahiy meleği Hz. Cebrael (a.s) Hz. Resulullah'a (s.a.a) nazil olarak şöyle dedi:

Allah'ın selâm ve salâtı sana olsun, ya Resulullah! Bu kutlu bebeğe Harun'un küçük oğlu "Şübeyr" in⁽⁴⁾ Arapçası olan

1- İmam Hüseyin'in (a.s) doğum tarihiyle ilgili başka nakiller de vardır. Biz, Şia kaynaklarının en makbul olanını aktardık. Bk. *İ'lamu'l-Verâ, Tabersî*, s.213

2- Buradaki Esmâ, muhtemelen Yezid b. Seken Ensârî'nin kızıdır. Bk. A'yanu's-Şia, cüz: 11, s.167

3- *el-Emali*, Şeyh Tusî, c:1 s.377

4- Harun Peygamber'in (a.s) üç oğlu vardı. Bunlardan Şeber, Hesen (Türkçede Hasan diyoruz) kipinde; Şübeyr, Huseyn (Hüseyin) kipinde ve Muşbir ise Muhsin kipindedir. Hz. Resulullah (s.a.a) Menzile Hadisi'ndeki manaya binaen, evlatlarına bu isimleri vermiştir. Bk.

"Hüseyin" adını ver.⁽¹⁾ Çünkü Harun, İmran oğlu Musa'ya ne menziledeyse, Ali de sana o menzilededir. Şu farkla ki sen, peygamberlerin sonuncusun.

İşte böylece, Hz. Fatıma'nın (a.s) ikinci evladına Allah tarafından "Hüseyin" adı verilmiş oldu.

Hz. Hüseyin'in (a.s) doğumunun yedinci gününde, Hz. Fatıma (a.s), çocuğu için akika olarak bir kurban kestirdi; saçını tıraş etti ve kesilen saçların ağırlığına gümüş sadaka verdi.⁽²⁾

Hz. Hüseyin ve Peygamber

Hz. Hüseyin b. Ali'nin (a.s) doğumundan (Hicret'in dördüncü yılı) Hz. Resulullah'ın (s.a.a) irtihaline kadar (altı yıl ve birkaç ay sonrası) insanlar, Hz. Peygamber'in İmam Hüseyin (a.s) hakkındaki önemli açıklamalarını duymuş ve gösterdiği eşsiz sevgiyle bu İmam'ın makam ve mertebesini iyice anlamışlardı.

Selman-ı Farisî şöyle anlatır: Allah Resulü'nün (s.a.a) Hüseyin'i (a.s) dizlerinin üzerine oturttuğunu gördüm, onu öpüyor ve şöyle buyuruyordu:

Sen büyüksün, büyük birinin oğlusun ve büyük insanların babasısın. Sen imamsın ve bir imamın oğlu ve imamların babasısın. Sen Allah'ın hüccetisin ve Allah'ın hüccetinin oğlu ve Allah'ın hüccetlerinin babasısın ki, bunlar dokuz kişidir ve onların sonuncusu, onların Kaimi (İmam-ı Zaman) olacaktır.⁽³⁾

Tacu'l-Arus, 3/389. İbranicede Şeber, Şubeyr ve Muşbir, Arapçadaki Hasan, Hüseyin ve Muhsin ile aynı manayı taşımaktadır. Bk. Lisanu'l-Arab, 6/60

1- Meani'l-Ahbar, s.57

2- İslâmî kaynaklarda akika konusu önemle vurgulanmış ve çocuğun sağlığı için çok etkili olduğu hatırlatılmıştır. bk. Vesailu's-Şia, 15/143

3- Maktel-i Harezmi 1/146; Kemalü'd-Din, Şeyh Saduk, s.152

Enes b. Malik şöyle rivayet eder:

Peygamber'e (s.a.v): "Ehlibeyt'inizden kimi daha çok seviyorsunuz?" diye sorduklarında, Peygamber şöyle buyurdu: "*Hasan ve Hüseyin'i.*"⁽¹⁾

Hz. Resulullah (s.a.a) Hasan ve Hüseyin'i (a.s) defalarca bağrına basar, onları öper koklardı.⁽²⁾ Muaviye'nin avenelerinden ve imamet hanedanının düşmanlarından olan Ebu Hüreyre dahi şöyle itiraf etmektedir:

Resulullah (s.a.a) Hasan ve Hüseyin'i omuzlarına almış bize doğru gelmedeydi, bize ulaştığında şöyle buyurdu:

Bu iki evladımı seven beni sevmiştir, onlara düşmanlık besleyen bana düşmanlıkta bulunmuştur.⁽³⁾

Hz. Peygamber-i Ekrem (s.a.a) ve Hz. Hüseyin (a.s) arasındaki en güzel, en samimî ve en açık manevî ilişkiyi, Peygamber'in şu sözlerinden anlayabiliriz:

Hüseyin bendendir ve ben de Hüseyin'denim.⁽⁴⁾

İmam Hüseyin Babasıyla

İmam Hüseyin'in (a.s) mübarek ömrünün altı yılı, Hz. Peygamber-i Ekrem (s.a.a) ile geçmişti. Allah Resülü (s.a.a) vefat ettikten sonra otuz yıllık bir süreyi de babası İmam Ali'yle (a.s) geçirdi. Hükümde insaftan ayrılmayan, kulluk ve taharetle ömrünü geçiren, sadece Allah'ı gören ve sadece O'nu isteyen ve sonunda O'na ulaşan bir babaydı o. Hilafeti

1- Sünen-i Tirmizî, 5/323

2- Zehairu'l-Ukbâ, s.122

3- el-İsabe, 11/330

4- Sünen-i Tirmizî, 5/324. Bu bölümde Ehlisünnet kaynaklarındaki rivayetler de aktarılmıştır.

zamanında bir lahza dahi onu rahat bırakmamışlardı. Aynı şekilde hilafetini gasp ettiklerinde, ona zulümden başka bir şeyi reva görmemişlerdi.

İmam Hüseyin (a.s) tüm bu müddet zarfında can ve başla babasının emirlerine itaat etmişti ve Hz. Ali'nin (a.s) hilafette bulunduğu birkaç yıllık kısa müddette ağabeyi Hz. Hasan (a.s) gibi, İslâm'ın hedeflerine ulaşması doğrultusunda fedakâr bir asker gibi çarpışıyordu. "Cemel," "Siffin" ve "Nehrevan" savaşlarınınadakatılmıştı.⁽¹⁾

Böylece babası Emîrül-Müminin'i (a.s) ve Allah'ın dinini savunmuş, bazen de halkın önünde hilafet gasıplarına itirazda bulunmuştu.

Ömer'in hükümeti zamanında, İmam Hüseyin (a.s) mescide girmiş, onu Resulullah'ın (s.a.a) minberinde konuşuyorken görünce, derhal minbere çıkarak: *"Babamın minberinden aşağı in."* demişti.⁽²⁾

İmam Hüseyin Kardeşi İmam Hasan'la

Hz. Ali'nin (a.s) şahadetinden sonra, Allah Resülü'nün (s.a.a) buyrukları ve Emîrül-Müminin'in (a.s) vasiyetleri üzerine Müslümanların imameti ve rehberliği Hz. Ali'nin (a.s) büyük evladı Hasan b. Ali'ye (a.s) intikal etti. Böylece İmam Hasan b. Ali'nin (a.s) sözlerine uymak ve ona itaat etmek, bütün Müslümanlara farz ve gerekli oldu. İmam Hüseyin (a.s), Muhammedî vahiy ve Ali velâyetiyle yetişmişti ve kardeşiyle aynı görüşteydi. Dolayısıyla onunla daima birlikte çalışıyordu.

İslâm'ın ve Müslümanların maslahatı ve Allah'ın emri üzerine, İmam Hasan (a.s) Muaviye ile sulh etti ve birçok zor-

1- el-İsabe, 1/323

2- Tezkiretu'l-Havas, İbn Cevzî, s.34; el-İsabe, 1/333. Tarihçilerin yazdığına göre bu olay sırasında İmam Hüseyin (a.s) 10 yaşındaydı.

luklara tahammül etti. İmam Hüseyin (a.s) kardeşinin bu zor anlarında onu yalnız bırakmadı. Zira kardeşinin yaptığı bu anlaşmanın İslâm'ın ve Müslümanların lehine olduğunu biliyordu. Onun için de kardeşine asla karşı çıkmadı.

Hatta bir gün Muaviye, İmam Hasan (a.s) ve İmam Hüseyin'in (a.s) huzurunda İmam Hasan ve babaları Emîrü'l-Müminin Ali'nin (a.s) aleyhinde konuşunca, İmam Hüseyin (a.s) Muaviye'nin bu davranışını kınayıp kötü davranışından vazgeçmesini anlatmak için savunmaya kalktı. Ancak kardeşi onu sükûta davet etti ve İmam Hüseyin (a.s) ağabeyinin tavsiyesi üzerine hemen geri döndü. Ardından İmam Hasan'ın (a.s) kendisi Muaviye'ye gereken sert ve açık cevabı vererek onu susturdu.⁽¹⁾

1- *el-İrşad*, Şeyh Müfid, s.173

MUAVİYE DÖNEMİNDE İMAM HÜSEYİN

İmam Hasan (Allah'ın ve meleklerinin selâmı onun üzerine olsun) vefat ettiğinde, Allah Resulü'yle (s.a.a) Emîrül-Müminin Ali'nin (a.s) sözleri ve İmam Hasan b. Ali'nin (a.s) vasiyeti üzerine, Müslümanların imamet ve rehberliği İmam Hüseyin'e (a.s) intikal etti ve yüce Allah tarafından İslâm ümmetinin rehberliğini üstlendi.

İmam Hüseyin (a.s), İslâm'ın gücüne dayanarak İslâm iktidarını haksızca kullanan ve İslâm camiasının temelini ve Allah'ın kanunlarını tahrip eden Muaviye'nin yaptıklarını görmekte, onun kof ve tahrip edici hükümetinden fevkalâde rahatsızlık duymaktaydı. Ancak onu İslâm hükümetinden alaşağı edecek bir güç bulamıyor ve kardeşi İmam Hasan'ın (a.s) izini sürmekten başka çare göremiyordu.

İmam Hüseyin (a.s), hükümete karşı olduğunu açıklaması ve onu devirmek için güç toplayıp harekete geçmesi hâlinde hiçbir hareket yapamadan katledileceğini biliyordu. Onun için de sabretmeyi tercih etti, faydasız bir ölümü seçme yanlışlığını yapmadı ve gerçek bir rehberden beklenen davranışı sergiledi.

Onun için de Muaviye hayatta olduğu sürece kardeşinin yolunu izledi ve büyük muhalefetler sergilemedi. Yer yer Muaviye'nin muhitini (ortamını), hareketlerini ve davranışlarını eleştiren İmam Hüseyin (a.s), Müslümanları gelecekte yapacağı etkili girişimlere hazırlıyor, onlara ümit aşılıyordu.

Muaviye'nin, kendisinden sonra oğlu Yezid'in veliahtlığı için Müslümanlardan biat aldığı müddet zarfında İmam Hüseyin (a.s) ona karşı tavizsiz ve sert bir muhalefet sergiledi ve Yezid'e asla biat etmedi. Hatta Muaviye'ye bu konuda çok sert konuştu ve onu sert dille eleştiren açık mektuplar gönderdi.⁽¹⁾

Muaviye de, Yezid'e biat etmesi konusunda İmam Hüseyin'e (a.s) ısrarda bulunmadı ve İmam Hüseyin (a.s) Muaviye'nin ölümüne dek bu açık itirazını korkusuzca ve yılmadan sürdürdü.

1- Rical-i Keşşî, s.94 ve Keşfu'l-Gumme, 2/206

HÜSEYNÎ KIYAM

Muaviye'den sonra Yezid İslâm Hükümeti tahtına oturdu ve kendisini Emîrü'l-Müminin ilan etti. Yezid, haksız ve zalim saltanatını sağlamlaştırmak için İslâmî şahsiyetler ve isimlere haber gönderip onlardan biat almakta kararlıydı. Bu amaçla Medine Valisi'ne bir mektup yazdı ve o mektupta: "Hüseyn'den biat al, karşı koyarsa, onu öldür." dedi. Medine Valisi bu haberi İmam Hüseyn'e (a.s) ilettili ve ondan cevap istedi. İmam (a.s) cevaben şöyle buyurdu:

Biz Allah'tanız ve O'na geri döndürüleceğiz, Yezid gibi adamlar (şarap içen, kumar oynayan, imansız, pis ve hatta İslâm'ın zahirini dahi korumayan kimseler) İslâm hükümetinin başına geçecek olursa, İslâm'ın Fatihâ'sını okumamız gerekir. (Zira bu gibi önderler İslâm'ın gücüyle ve İslâm adına, İslâm'ı ortadan kaldırırlar.)⁽¹⁾

İmam Hüseyn (a.s), Yezid hükümetini, bu resmî açıklamayla tanımadığını bildirdiği için artık onu Medine'de yaşatmayacaklarını biliyordu. Onun için Allah'ın emri üzerine, gece gizlice Medine'den Mekke'ye gitmek üzere yola çıktı.

İmam Hüseyn'in (a.s) Mekke'ye gelişi ve Yezid'e biat etmeyişi, Mekke ve Medine halkı arasında çabucak yayıldı. Çok geçmeden bu haber Kûfe'ye de ulaştı. Kûfeliler Mekke'de bulunan

1- Maktel-i Harezmi, 1/184 ve el-Luhuf, s.20

İmam Hüseyin'i (a.s) Kûfe'ye davet edip kendilerine önderlik etmesini isteyince, İmam Hüseyin (a.s) amcası oğlu Müslim b. Akil'i Kûfe'ye gönderdi ve Kûfelilerin hareket ve tepkilerini yakından izleyip durumu kendisine yazmasını istedi.

Müslim, Kûfe'ye vardığında, görülmemiş bir ilgi ve sevgi seliyle karşılandı. Binlerce Kûfeli, İmam Hüseyin'in vekili olan Müslim'e biatlerini bildirdiler. Bunun üzerine Müslim, İmam Hüseyin'e bir mektup göndererek durumu açıkladı ve hemen Kûfe'ye gelmesinin uygun olacağını bildirdi.

İmam Hüseyin (a.s) Kûfe halkını çok iyi tanıyordu; onların ne kadar vefasız ve dinî inançlarında ne kadar zayıf ve gevşek olduklarına, babasıyla ağabeyinin hükümetleri döneminde bizzat şahit olmuştu. Kûfelilerin söz ve biatlerine asla güvenilemeyeceğini bildiği hâlde, bir imam olarak onlara karşı hüccet ve vazifesini tamamlayıp Rabbinin emrine itaat etmiş olmak için Kûfe'ye gitmeye karar verdi.

Ancak, hac için Mekke'de bulunan insanların Mina'ya çıkmak üzere şehri heyecanla terk ettiği, henüz Mekke'ye varmayan hacıların da Mina'ya zamanında varmak için aceleyle Mekke'ye ulaşmaya çalıştığı zilhiccenin 8. gününe kadar Mekke'de kaldı.⁽¹⁾ İşte tam böyle bir günde ehlibeyti ve yarenleriyle birlikte Mekke'den Irak'a doğru yola çıktı. Böylece hem vazifesini yerine getirmiş, hem de dünyanın dört bir yanından hacca akın eden Müslümanlara; Resulullah'ın (s.a.a) biricik evladının, Yezid gibi birini halife olarak tanımadığını, ümmetin Peygamber'inin evladı olan İmam Hüseyin'in (a.s) Yezid'e biat etmediğini, bilakis ona karşı kıyam başlattığını anlatmış oluyordu.

1- Zilhicce ayının 8. günü hacıların Mina'ya çıkması sünnettir ve o dönemde bu sünnet amel yerine getirilirdi. Günümüzde ise sekizinci günden itibaren herkesin Arafat'a çıkması gelenekselleşmiş durumdadır.

Müslim'in Kûfe'ye vardığını ve şehrin neredeyse tamamının ona biat ettiğini öğrenen Yezid, Emevî iktidarının en iğrenç uşaklarından ve kendisine bağlıların en gaddarı olarak tanınan ve alçak bir karaktere sahip olan İbn Ziyad'ı Kûfe'ye gönderdi.

Kûfe halkının korkak, ikiyüzlü ve inancında gevşek olmasından yararlanan İbn Ziyad, tehdit etme ve dehşet yaratma yöntemlerine başvurarak Kûfe halkının Müslim'i yalnız bırakmasını sağladı.

Yapayalnız kalan Müslim, İbn Ziyad'ın askerleriyle çarpışmaya girdi ve yiğitçe savaşarak şehit düştü. Allah'ın selâmı bu korkusuz yiğidin üzerine olsun.

İbn Ziyad ikiyüzlü, hain ve imansız Kûfe ahalisini, İmam Hüseyin'in (a.s) aleyhine çevirmeyi başardı. İş öyle bir yere vardı ki, bizzat mektuplar yazarak İmam'ı (a.s) Kûfe'ye davet edenler, onu öldürmek için silahlanıp İbn Ziyad'ın safına katılmaya başladılar.

İmam Hüseyin (a.s), Medine'den ayrıldığı gecedен başlayarak, Mekke'de bulunduğu süre zarfında ve Mekke'den Kerbela'ya uzanan şahadet yolculuğu boyunca şehit düştüğü ana kadar kimi zaman imalarla, kimi zamansa çok net bir ifadeyle sık sık şöyle diyordu:

Bu kıyamımın amacı Rabbime karşı görevimi yerine getirip iyiliğe davette bulunmak ve kötülükten menetmektir; zulmün karşısına dikilmek, zalime dur demektir. Biliniz ki, Kur'ân'ı korumak ve bu Muhammedî dinin hayatta kalmasını sağlamaktan başka gayem yoktur.

Evet; bu, Yüce Yaraticısının ona verdiği görevdi; canı pahasına, hatta çocuklarıyla yerenlerinin öldürülmesi ve ailesinin esir düşmesi pahasına bu görevi yerine getirecekti o...

Resulullah'la (s.a.a) Müminlerin Emîri İmam Ali (a.s) şehit edileceğini defalarca söylemişlerdi. Hatta İmam Hüseyin (a.s) dünyaya geldiği gün, Resulullah (s.a.a) onu bağrına basarak, bir gün ümmetin azgınları tarafından şehit edileceği haberini vermişti.⁽¹⁾

Kaldı ki İmam Hüseyin'in (a.s) kendisi de imamet bilgisiyle bu yolculuğunun şahadetle sonuçlanacağını biliyordu. Ama o, Rabbinin emri karşısında canından korkacak ya da ailesinin esaretini düşünerek geri adım atacak biri değildi asla. İmam Hüseyin (a.s) Allah yolunda gelecek her belâyı keramet biliyor ve bu yolda şahadeti saadet olarak görüyordu. Allah'ın selâmı ebediyen ona olsun...

İmam Hüseyin'in (a.s) şehit olacağı haberi öteden beri İslâm ümmeti arasında pek yaygın bir bilgi olduğundan, bu yolculuğun nereye varacağını herkes bilmekteydi. Zira Hz. Resulullah (s.a.a) İmam Ali (a.s), İmam Hasan (a.s) ve diğer sadr-ı İslâm büyüklerinden defalarca duyulmuş, işitilmiş bir gerçektir bu...

Bu nedenledir ki, onca çekişmeler ve olaylardan sonra İmam Hüseyin'in (a.s) başlattığı bu hareket, şahadetini zihinlerde çağrıştırmaya başlamıştı. Dahası, bizzat kendisi de bu yolculuk boyunca sık sık: *"Kim bizim yolumuzda şehit olmak ve Rabbine kavuşmak istiyorsa, benimle gelsin."* buyurmaktaydı.⁽²⁾

Bu sebeple bazı dostları onu bu yolculuktan vazgeçirmeye kalkıştılar. Oysa Hz. Hüseyin (a.s) Ali b. Ebu Talib'in (a.s) oğlu, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) vasisi ve ümmetin imamıydı, vazifesinin ne olduğunu herkesten daha iyi bilmedeydi. Rabbinin kendisine yüklediği sorumluluğa sırt çevirecek biri değildi o...

1- Kâmilu'z-Ziyarat, s.68'ten sonrası ve Musiru'l-Ahzân, s.9

2- el-Luhuf, s.53

İmam (a.s), kendisini caydırmaya çalışan bu fikir ve önerilerden zerrece etkilenmeyerek fevkalade bir azim ve iradeyle yoluna devam etti. Böylece gitti ve şahadete ulaştı; üstelik sadece kendisi değil, her biri İslâm semasında birer yıldız gibi parlayan çocuklar ve ashabıyla birlikte hem de...

Evet, onlar gittiler ve şehit oldular, tertemiz kanlarıyla Kerbela çölünün kumlarını ılık ılık lale yağmuruna tuttular... Böylece İslâm ümmeti, Emevî hanedanının günah dolu geçmişinin artığı olan Yezid gibi birinin, Resulullah'ın (s.a.a) halifesi olmayacağını ve esasen İslâm'ın Emevîlerden, Emevîlerin de İslâm'dan tamamen kopuk ve zıt iki şey olduğunu görüp anlamış oldu.

Sahi, İmam Hüseyin'in bu yiğit ve yürekler parçalayıcı kahramanca kıyamı olmasa, Yezid'le emsallerinin gerçekten Hz. Resulullah'ın (s.a.a) halifesi ve temsilcisi olduğuna inandırılan halkın, Yezid'le avenelerinin sarayda işledikleri rezillikleri ve hayvanca şehvetperestlikleri duyup gördükten sonra İslâm'dan ne kadar nefret edebileceğini hiç düşündünüz mü?!

Peygamberinin temsilcisi Yezid olan bir İslâm, gerçekten de iğrenç değil midir?

İmam Hüseyin'in (a.s) pak ailesi de, bu şanlı kıyamın son mesajlarını ümmete duyurabilmek için esir düştü. Yol boyunca ve nice şehirlerde, çarşı-pazarda, camilerde, İbn Ziyad'ın ko-kuşmuş konağı ve Yezid'in iğrenç sarayında, her zaman ve her yerde Kerbela gerçeklerini nasıl haykırdıklarını, Emevî satılmışlarının iğrenç ve cani yüzlerine çektikleri maskeyi nasıl düşürdüklerini duymayan, bilmeyen Müslüman kalmamıştır bugün.

O şanlı esirler, Yezid'in şarap içip köpekle oynayan aşağılık biri olduğunu, halifelik gibi bir makama asla lâyık olmadığını ve bulunduğu makamın ehli kabul edilemeyeceğini ifşa edip

ispatladılar ve böylelikle Hüseyinî şahadetin gayesini kemale erdirmiş, bu ilâhî mesajı tamamlamış oldular. Onların canlarda ve vicdanlarda estirdiği o muazzam fırtına sonucu "Yezid" adı her nevi rezalet, alçaklık ve aşağılığın ebedî simgesine dönüştü ve Yezid'in altın hülyalarını kül ederek onun bütün şeytanî plânlarını suya düşürdü.

Bu muazzam şahadetin bütün boyutlarını kavrayabilmek için çok ince ve derin bir görüşe sahip olmak gerekir kuşkusuz...

Şahadetinin ilk anlarından günümüze varıncaya kadar, onu seven, onun Şii'si olan ve insanlık onur ve şerefine değer veren herkes bu kutlu şahadetin her yıl dönümünde karalara bürünüp yasa boğulmakta ve Hüseyinî kervana reva görülen zulüm ve cefalara gözyaşı dökerek onu saygı ve sevgiyle anmakta, bu eşsiz kıyamın anısını olanca canlılığıyla yaşatmaya özen göstermektedir. Nitekim Ehlibeyt İmamları (a.s) da Kerbela vakasının anısını yaşatmak için özel bir itina göstermişlerdir. O hazret için bizzat yas merasimleri düzenleyip türbesini ziyarete gitmekle kalmamış, onun için üzülüp gözyaşı dökmek ve ona yas tutmanın faziletleri hakkında da defalarca hatırlatma ve tavsiyelerde bulunmuşlardır. Bunlardan birkaçını özetle aktaralım:

1- Ebu Ammare şöyle anlatır:

Âl-i Muhammed'in Sadık'ı altıncı imamın (a.s) yanına gittim. *"Bana, ceddin Hüseyin'in yasıyla ilgili birkaç beyit okur musun?"* buyurdu. Ben okumaya başlayınca, ağladı. O hıçkırarak ağlıyor, ben ise okuyordum. Onunla birlikte, evdekiler de ağlamaya başladılar. Bütün ev halkı ağlıyordu. Ben şiirimi tamamlayınca, İmam Sadık (a.s) İmam Hüseyin (a.s) için ağıt yakıp mersiye okuma ve insanları ağlatmanın fazilet ve sevaplarını anlattı.⁽¹⁾

1- Kâmilu'z-Ziyarat, s.105

2- Yine İmam Sadık'tan (a.s) şöyle rivayet edilmiştir:

Hüseyin'in başına gelenler dışında hiçbir musibete ağlamak yakışık almaz. Hüseyin b. Ali'ye ağlamanın pek büyük bir fazilet ve sevabı vardır.⁽¹⁾

3- Ehlibeyt İmamları'nın beşincisi olan İmam Bâkır'u'l-Ulum (a.s) dostlarının önde gelen isimlerinden Muhammed b. Müslim'e şöyle buyurdu:

Şiamıza, İmam Hüseyin'in (a.s) makberini ziyarete gitmelerini söyleyin. Zira bizim imametimize inanan iman sahibi herkesin, Ebu Abdullah'ın (İmam Hüseyin'in) makberini ziyaret etmesi gereklidir.⁽²⁾

4- İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:

Hüseyin'i (a.s) ziyaret etmek, bütün diğer iyi amellerden daha üstün ve faziletlidir.⁽³⁾

Zira bu ziyaret insanlığa iman ve salih amel dersi veren muazzam bir okuldur; ruhu iyilikler, temizlikler ve fedakârlıklar melekûtuna kanatlandıran büyük bir okul...

İmam Hüseyin'e (a.s) reva görülenlere ağlayıp o Hazret için mahzun ve matemli olmak, mübarek türbesini ziyaret etmek ve onun destansı Kerbela'sının görkemli tarihini açıklayıp gözler önüne sermek, elbette ki çok büyük bir değer ve kıymete haizdir.

Ancak bu matem, gözyaşı ve ziyaretin yeterli olmayacağı da bilinmelidir. Bilakis, bütün bunlar dindarlığın, fedakârlığın

1- Kâmilu'z-Ziyarat, s.101

2- Kâmilu'z-Ziyarat, s.121

3- Kâmilu'z-Ziyarat, s.147

ve Allah'ın kanun ve hükümlerini korumanın felsefesini anlatabilmek içindir aslında; tek gaye budur.

İmam Hüseyin'in (a.s) o muazzam kişiliğine vurgunluğumuzun yegâne nedeni, ondan insanlık dersi almak ve yüreğimizi Allah'tan başka her şeyden boşaltıp temizlemeyi öğrenmektir. Aksi takdirde, olayın sadece görünen boyutuna bakılması, bu kutsal Hüseyinî gayenin unutulup gitmesine yol açacaktır.

KERBELA FACİASI VE ÖZGÜRLÜKÇÜ İNSANLARIN ÖNDERİ HÜSEYİN'İN ŞAHADETİ

Bahsimizin bu bölümünde, Hatemu'l-Muhaddisin Hacı Şeyh Abbas Kummî'nin (r.a) ünlü eseri "Münthe'l-Amal"dan ıktıbasla İmam Hüseyin'le (a.s) ailesinin ve yarenlerinin nasıl şehit düştüklerini kısaca anlatmak, böylece iki cihan serveri Hz. Resul-i Ekrem efendimizin (s.a.a) mübarek Ehlibeyti'ne reva görülenlerin anılmasına vesile olmak istiyoruz.

Kıyamın Başlangıcı

İkinci imam Hz. Hasan-ı Müçteba'nın (a.s) şahadetinden sonra Irak Şia'sından bir grup, İmam Hüseyin'e mektup yazarak Muaviye'yi hilafetten azletmek ve halife olarak İmam Hüseyin'le (a.s) biatleşmek istediklerini bildirdiler. Ancak İmam (a.s), mevcut şartlarda bunu doğru bulmadığını ve Muaviye'nin ölümünü beklemelerini tavsiye etti.

Muaviye Hicret'in 60. yılı recebin 15. gecesı ölünce, oğlu Yezid onun tahtına geçerek halifeliğini ilan etti. Yezid'in ilk icraatı; Medine valisi Velid b. Utbe'ye İmam Hüseyin (a.s), Abdullah b. Ömer, Abdullah b. Zübeyr ve Abdurrahman b. Ebubekir'den derhâl biat alması, biat etmeyenin de hemen öldürölüp başının kendisine gönderilmesi fermanını vermek oldu.

İmam Hüseyin (a.s), Velid'le yaptığı görüşmede Yezid'e biat etmeyi reddederek Mekke'ye gitmek üzere Medine'den ayrıl-

dı. Onun iyiliğini isteyen kimi Müslümanlar, insanların vefasız olduğunu ve bu yolculuktan vazgeçmesini öğütüyorlardı.

Bunlardan biri de Ümmü'l-Müminin Ümmü Seleme idi. İmam'ı (a.s) caydırmak için ona: "Oğlum!" diyordu, "Irak'a giderek beni üzme! Ceddin Resulullah'tan (s.a.a) senin Irak'ta şehit edileceğini duydum ben!"

İmam'ın (a.s) cevabı şaşırtıcıydı:

Anacığım! Yemin ederim ki, bunu ben de biliyorum! Ama şahadete koşmaktan, gerekirse bu yolda ölüme gitmekten başka çarem yok. Zira ben sadece Rabbimin emrettiği şekilde davranıyor, O'nun rızasına uygun yaşıyorum. Allah'a yemin ederim ki, öldürüleceğim günü de, katilimin kim olacağını da, nereye defnedileceğimi de, ailem ve dostlarımdan kimlerin benimle birlikte öldürüleceğini de biliyorum! Anacığım! Rabbime andolsun ki, Irak'a gitmesem de öldürecekler bunlar beni!

İmam (a.s), cedit Resulullah'ın (s.a.a) mübarek türbesini ziyaret edip onunla vedalaştıktan sonra hicrî 60. yılın recep ayının 28'ine denk gelen pazar gecesi ailesi ve bir grup yakın dostlarıyla birlikte Mekke'ye doğru yola çıktı. Yanındakilerden bazıları, Medine'den kaçan İbn Zübeyr'in yaptığı gibi, kendilerinin de sapa yollardan gitmelerini, böylece düşmanın takibinden kurtulabileceklerini önerdiyse de, İmam (a.s): *"Rabbim, benimle düşman arasında gerekli hükmü verecektir; ana yoldan çıkıp sapa yolu tercih edemem!"* diyerek gizli hareket etmeyi reddetti.

İmam Hüseyin'in (a.s) kervanı Şaban ayının 3. günü cuma akşamı Mekke'ye vardı. Dört bir yandan hacca gelen Müslümanlarla birlikte, Mekke ahalisi de akın akın İmam'ı (a.s) ziyarete geliyor, onunla görüşmek için bütün Müslümanlar şevkle bekliyordu. Ziyarete gelenler arasında, İbn Zübeyr de vardı.

Kûfe Halkı İmam'ı (a.s) Davet Ediyor

Muaviye'nin öldüğünü ve İmam Hüseyin'in de (a.s) Yezid'e biat etmeyerek Mekke'ye hareket ettiğini öğrenen Kûfe halkı, şehrin ileri gelen Şiîlerinden Süleyman b. Surad el-Huzaî'nin evinde toplanıp meşverette bulundu. Bu müşavere sonrası İmam Hüseyin'e (a.s) bir mektup yazarak onu Kûfe'ye davet ettiler. Kûfe'ye gelmesi hâlinde Emevî hanedanının zalim iktidarına son verilmesi için İmam'ın yanında olacaklarını, Kur'ân hükümlerine ve asil Sünnete dayalı gerçek bir İslâm iktidarının kurulması yolunda İmam'ın yardım ve liderliğine ihtiyaçları olduğunu bildirdiler.

Bu mektup, hicrî 60. yılı ramazanının 10. günü Mekke'de İmam'ın (a.s) eline ulaştı. Bunu yığınlarca mektup izledi. Kûfe halkının ileri gelen büyükleri ve kabile reisleri ardı ardına İmam'a (a.s) mektup yazıp onu ısrarla Kûfe'ye davet ediyorlardı. Kimi zaman bir günde İmam'ın (a.s) eline ulaşan mektupların sayısı 600'ü buluyordu. Mektuplarda İmam'ın (a.s) gerçek bir İslâm devleti kurmak için Kûfe'ye gelmesi rica ediliyor, emrine amade olduklarını ve ona biatlerini bildiriyorlardı. Derken, Kûfe'den ulaşan mektupların sayısı 12 bini buldu...

Bunun üzerine İmam (a.s), Haşimoğulları'nın önde gelenlerinden olan amcası oğlu Müslim b. Akil'i bir mektupla birlikte Kûfe'ye yolladı. Mektupta şöyle deniliyordu:

Bismillahirrahmanirrahim

Hüseyin b. Ali'den, müminlerin ve Müslümanların ileri gelenlerine...

Hâni ve Said sizin mektuplarınızı bana ulaştırdılar. Sizin bana gelen elçilerinizin sonuncusuydular. Anlattığınız, sözünü ettiğiniz her şeyi anladım. Tümünüzün ortak görüşü

şudur: "Başımızda bir imam yoktur. Gel, belki Allah senin aracılığıyla bizi hak ve hidayet üzere birleştirir." Size kardeşim, amcamın oğlu, ailemin güvenilir mensubu Müslim b. Akil'i gönderiyorum. Eğer, elçilerinizin bana anlattığı ve benim de sizin mektuplarınızda okuduğum gibi ileri gelenlerinizin, görüş sahiplerinizin ve faziletlilerinizin görüşünün aynı noktada birleştiğini bana yazarsa, inşallah derhâl yanınıza gelmek üzere yola çıkarım. Ömrüm hakkı için, Allah'ın kitabına göre hükmeden, adaleti egemen kılan, dine boyun eğen, kendini Allah'a adayan kimseden başkası imam olamaz. Vesselâm.

İmam mektubu yazdıktan sonra zekâ, ilim, tedbir, dürüstlük ve cesaretiyle tanınan amcaoğlu Müslim b. Akil'i çağırarak ona verdi ve Kays b. Musahhar Seydâvî, Umare b. Abdullah Selûî ve Abdurrahman b. Abdullah Erhebî'yle birlikte Kûfe'ye gitmesini ve Kûfelilerden kendisi adına biat almasını istedi. Bu arada Müslim'e takvalı olmasını, Allah'tan korkmasını, sırları gizli tutmayı bilmesini ve insanlara karşı her zaman sevgi ve şefkatle davranmasını öğütleyerek, Kûfe halkının İmam'a (a.s) biat konusunda samimî olduklarını ve bu konuda birlikte hareket ettiklerini müşahade etmesi hâlinde bunu kendisine mektupla bildirmesini söyledi.

Bu arada İmam (a.s) Ahnef b. Kays, Münzir b. Carud, Yezid b. Mes'ud Nehşelî ve Kays b. Heysem gibi Basra şehrinin de önde gelenlerine mektup yazarak onları hakka davet edip Allah'ın hükümlerinin icrası ve Resulullah'ın (s.a.a) Sünnetinin ihyası yolunda kendisine yardımcı olmaya çağırdı. Bu şahısların birçoğu İmam'ın (a.s) çağrısına olumlu cevap vermiş, hatta o Hazrete yardım etmek için hareket hazırlıklarına başlamışlar, ancak İmam'ın (a.s) şahadet haberini aldıklarından yerlerine oturmuşlardır.

Kûfe'de Cereyan Eden Olaylar

Müslim b. Akil çok zor ve tehlikeli bir yolculuktan sonra Kûfe'ye vardı ve Muhtar b. Ebu Ubeyde Sakafî veya Müslim b. Avsece'nin evine konuk oldu. Onun gelmesi Kûfe halkını pek sevindirmişti. Bu yüzden şenlikler tertipleyen şehrin ahalisi akın akın Müslim'i görmeye geliyor, İmam Hüseyin'in (a.s) mektubunu öğrenen herkes, sevinç gözyaşları dökerek onun adına Müslim'e biat ediyordu. Kısa zamanda, biat edenlerin sayısı 18 bine ulaşmıştı. Müslim, biat edenlerin sayısı ve şehrin bu durumunu İmam Hüseyin'e (a.s) yazarak Kûfe'ye gelmesinin uygun olacağını bildirdi.

Diğer taraftan, Emevî iktidarının şehirdeki taraftarları, Kûfe'nin son durumunu ve Müslim'e yapılan biatin tehlikeli boyutlara vardığını Şam'da bulunan Yezid'e bildirerek, Kûfe valisi Numan b. Beşir'in bu olayların üstesinden gelmede yetersiz kaldığını, bu Şia kıyamını durdurabilecek birini Kûfe'ye göndermesinin zarurî olduğunu haber verdiler.

Yezid, Hıristiyan danışmanı Sircun'la meseleyi konuştuktan sonra Basra valisi Ubeydullah b. Ziyad'ı Kûfe valiliğine atadı ve ona gönderdiği fermanla, derhâl Kûfe'ye hareket etmesini, Müslim'i tutuklamasını veya öldürmesini, bunlar da olmazsa onun şehirden uzaklaşmasını sağlamasını istedi. Babası gibi kendisi de son derece aşağılık bir karaktere sahip olan ve Emevî iktidarının en acımasız ve hilekâr piyonlarından biri olarak ün salan İbn Ziyad, derhâl yola çıktı ve gece karanlığında Kûfe'ye vardı.

Şehre girdiğinde tanınmamak için yüzünü örten İbn Ziyad'ı bazı saf insanlar İmam Hüseyin (a.s) zannederek selâmlamış, etrafına toplanarak sevgi gösterisinde bulunmaya başlamış, ancak onun kim olduğunu öğrenince, hemen etrafını boşaltmışlardı.

Ertesi gün İbn Ziyad bütün ahalinin şehrin büyük camiinde toplanmasını emretti, bizzat minbere çıkıp cemaati etkilemeye ve akla gelebilecek türlü tehdit ve vaatlerde bulunarak onları Müslim'e destek vermekten vazgeçirmeye çalıştı ve Yezid'e karşı çıkanların sonunun çok kötü olacağı telkininde bulundu. Bu arada kabile reisleriyle şehrin ileri gelenlerine, Yezid'in hilafetine muhalif olanları kendisine bildirmemeleri hâlinde mallarının ve canlarının mubah sayılacağını duyurdu.

Şehirdeki bu gelişmeleri öğrenen Müslim, kıyamla ilgili gizliliğin bozulmaması için Muhtar'ın evinden ayrılarak Hâni b. Urve'nin evine gizlendi. İmam'ın (a.s) Şiîleri burada gizlice Müslim'le görüşüp biat ediyor, Müslim de biatlerine sadık kalacakları ve bunun gizliliğini koruyacakları konusunda onlara yemin ettiriyordu. Böylece Müslim'e biat edenlerin sayısı 25 bine ulaşırken, İbn Ziyad onun nerede saklandığını hâlâ öğrenememişti.

Ancak, İbn Ziyad'ın etrafa yerleştirdiği casuslar, Müslim'in Hâni'nin evinde saklandığını öğrenmekte gecikmediler. İbn Ziyad bir komployla Hâni'yi hükümet konağına getirtip tutukladı; ancak yapılan bütün baskı ve işkencelere rağmen Hâni, Müslim'i teslim etmemekte direndi.

Bu arada Hâni'nin işkence altında yaralanıp hapse atıldığını öğrenen Müslim, Kûfe halkını kıyama davet etti. Kısa zamanda cami ve pazar yeri Müslim'in çağrısına koşanlarla dolmuş, İbn Ziyad iyice sıkışmıştı.

İbn Ziyad, Kûfe'nin ileri gelenleri ve kabile reisleri arasında kendisine uşaklık eden bazılarını, öfkeli kalabalığın arasına yayarak tehdit ve vaatlerle halkın Müslim'i yalnız bırakmasını sağlamaya çalıştı.

Diğer yandan, tellalları hükümet konağının damına çıkarak blöf yöntemine başvurdu. Tellallar şöyle bağıryordu:

Ey ahali! Kendinize acıyorsanız, hemen dağılın! Şam'dan gönderilen büyük bir ordu birazdan burada olacak; böyle bir orduyla baş edemezsiniz! Eğer emirlere karşı gelmez ve isyanı bırakıp evlerinize dönerseniz, İbn Ziyad, Yezid'in sizi affetmesini sağlayacak ve alacağınız ödülü iki katına çıkaracaktır!

Bu tehdit, şantaj ve blöfler giderek etkili olmaya başlamış, korkak ve döneK Kûfelileri ürktümeye yetmişti. Göz açıp kapayıncaya kadar şehrin yönetimini ele geçirebilecekken, yayılan söylentilere kanıp Müslim'den uzaklaşmaya, evlerine dönmeye başladılar. Derken, akşam namazı sırasında onca kalabalıktan sadece otuz kişi Müslim'in arkasında namaza durdu!

Müslim camiden çıktığında, yanında sadece 10 kişi kalmış, birkaç adım sonra onlar da kaçarak Müslim'i yalnız bırakmışlardı! Korkaklar şehrinde Müslim yapayalnızdı şimdi. Tek başına sokaklarda dolaşıyor, kimse ona kapısını açmıyordu!

Müslim'in Şahadeti

Gece yarılarında doğru Tav'a adlı yaşlı bir mümine kadın, Müslim'i evine aldı. Müslim bütün geceyi dua ve ibadetle geçirdi. Sabaha doğru Tav'a'nın toy oğlu vaat edilen yüklüce ödülü alabilmek için Müslim'i ihbar etti.

İbn Ziyad vakit kaybetmeden Muhammed b. Eş'as komutasında kalabalık bir silahlı grubu oraya gönderdi. Evin avlusundan gelen nal sesleriyle kılıcına sarılan Müslim yiğitçe bir çarpışmayla, içeriye giren birkaç kişiyi saf dışı bırakarak sokağa çıkmayı başardı.

Kûfe sokakları, tarih boyunca ilk ve belki de son kez böyle sine inanılmaz bir çarpışma sahnesine tanıklık ediyordu. Bir tarafta kimi kimsesi olmayan, o şehirde tamamen garip olup

bir tek yardımcısı dahi bulunmayan mert ve tek başına bir yiğit vardı. Diğer tarafta ise, tarihî kaynaklarda da belirtildiği üzere bir gündür aç ve susuz kalan, bütün bir geceyi dua ve ibadetle geçiren, inanılmaz bir ihanete uğrayıp yapayalnız bırakılan ve sadakatsiz, korkak ve hain bir halka yardıma koşmakta olan İmam Hüseyin'in (a.s) başına gelecekleri tahmin ederek gam ve kedere boğulan bu cesaret ve vefa timsalinin karşısındaki tepeden tırnağa silahlı, gözünü kan bürümüş haramiler güruhu bulunmaktaydı. Bu da yetmezmiş gibi bu haramiler güruhuna eşlik edip destek veren dönek bir ahali!

Evet, bir gün öncesine kadar vefa ve sadakat yeminleri edip biatte bulundukları yiğit Müslim'e, evlerinin damından, pencerelerinden taş ve ateş yağdıran Kûfe halkının bu inanılmaz ihanet ve dönekliği de, tarih kaynaklarının en ibret verici sayfalarını teşkil eder bugün.

Ama Müslim, Resulullah'ın (s.a.a) Ehlibeyti'nin ellerinde yetiştirilip terbiye görmüş bir inanç timsalidir. Müminlerin Emîri Haydar'ın kardeşinin oğludur o. Ali (a.s), Hazma (a.s) ve Hüseyin'in (a.s) kanı dolaşmaktadır Müslim'in damarlarında. Nitekim bütün bir şehre karşı tek başına durmaktan korkmadı. Amansız bir çarpışma başlamıştı şimdi. Müslim yiğitçe vururken, şu şiiri haykırıyordu şehvetlerinin esiri olan zavallılar güruhuna:

Batıla teslim olmayacağıma yeminliyim ben!

Ölümüm ancak hürce olur; batıla eğilmeden!

Müslim, ettiği yemine canı pahasına sadık kaldı ve görülmemiş bir kahramanlık sergileyerek bu çarpışmada tek başına kırk beş saldırganı öldürdü, bu amansız dövüş sırasında inanılmaz bir güç ve cesaret örneği sergiledi. Hatta tarihî kaynaklarda tek eliyle kavradığı bir saldırganı yerden sökercesine kaldırıp dama fırlattığı yazılıdır. Nihayet uzun direnişten

ve sayısız yaralar aldıktan sonra göğüs göğse çarpışmada onunla baş edemeyeceğini anlayan düşman, arkadan saldırıp onu sırtından mızrakla vurdular.

Yere kapanan Müslim'in üzerine çullanan çakallar sürüsü onu kısıkrak bağlayıp İbn Ziyad'a götürdüler. Müslim'le İbn Ziyad arasında, onun iman, direnç ve mertliği; İbn Ziyad'ın küfür, alçaklık ve rezaletin timsali olduğunu belgeleyen ilginç bir diyalog geçti. Aldığı derin mızrak yarasına rağmen kendisine boyun eğdiremeyeceğini anlayan İbn Ziyad, Müslim'in öldürülmesini emretti.

Sarayın damına çıkarılan Müslim'in mübarek başını burada kesip pak bedenini damdan aşağı attılar. Müslim'in şahadeti Hicret'in 60. yılı zilhiccesinin 9. günü olan Arefe günü vuku bulmuştur. Bu cinayetin ardından İbn Ziyad bir başka caniliğe daha imza atarak 89 yaşındaki ihtiyar Hânî b. Urve'nin de Kûfe çarşısında boynunu vurdurdu.

Böylece Kûfelilerin korkak, gevşek ve döneke davranışları sonucu bu şehirde kıvılcımlanan kıyam hareketi noktalandı ve İbn Ziyad gibi bir cani, bütün Irak'ta egemenlik kurarak inisiyatifi ele geçirdi.

İmam Hüseyin Irak'a Hareket Ediyor

İmam Hüseyin (a.s) hac merasiminin başladığı zilhicce ayına kadar Mekke'de kalmış, hatta haccını yerine getirmek için ihrama girmişti. Ancak, Yezid'in kiralık katillerinin de ihrama bürünerek hacı kılığında Mekke'ye girdiklerini ve ihramda bulunduğu sırada kendisini yakalamak veya öldürmekle görevlendirildiklerini öğrenince, hac ihramını umreye dönüştürüp tavaf ve sa'y'dan sonra Irak'a doğru yola çıktı. Bu sırada şu ünlü konuşmasını yaptı:

Ölüm, Âdemoğulları için yazılmıştır. Tıpkı genç kızların boyunlarına bir gerdanlığın takılması gibi. Benden öncekilere kavuşmayı ne çok istiyorum! Yakub'un Yusuf'a kavuşmayı istemesi gibi. Ölüp düşeceğim bir yer seçildi benim için ve ben bu yere gidiyorum. Nevavis ve Kerbela arasında çöl kurtlarının vücudumu parçaladıklarını, aç karınlarını ve boş ambarlarını benimle doldurduklarını görür gibiyim. Kalemle yazılmış bir günden kaçış yoktur. Allah'ın rızası biz Ehlibeyt'in rızasıdır. Allah'ın verdiği musibetlere sabredeceğiz ve O, sabredenlerin ecrini bize verecektir. Resulullah'ın (s.a.a) vücudunun parçası olanlar, asla ondan ayrı düşmezler; kutsal hazirede onun çevresinde toplanacaklar. Onları görünce, gözleri aydınlanacak ve onların aracılığıyla vaadi yerine gelecektir. Kim bizim uğrumuza canını vermeye ve Allah'la buluşmaya hazır ise, bizimle gelsin. Çünkü ben sabahleyin inşallah yola çıkacağım.

Böylece İmam Hüseyin (a.s), ailesi ve yârenlerinden oluşan bir grupla birlikte 8 zilhicce salı gününde Mekke'den ayrılıp hızla Irak'a doğru yola koyuldu.

İmam'ın (a.s) Irak'a doğru yola çıktığını öğrenen İbn Ziyad, Husayn b. Numeyr'i kalabalık bir orduyla Kûfe dışına, Kadisiye'ye göndererek ondan şehre ulaşan bütün yolları kontrol etmesini istedi.

Bu arada İmam da (a.s) Müslim'in (a.s) şahadet haberi henüz kendisine ulaşmadan önce Batnu'r-Ramme bölgesindeki "Hacir" denilen yerden geçerken, Kays b. Musahher Seydâvî'yle Kûfe halkına bir mektup daha gönderdi. Bu mektupta şöyle buyurmaktaydı:

Bismillahirrahmanirrahim. Hüseyin b. Ali'den mümin ve Müslüman kardeşlerine. Selâm üzerinize olsun. Size kendisinden başka ilâh olmayan Allah'ı överim.

Ama sonra, Müslim b. Akil'in mektubu bana ulaştı. Mektubunda, iyi düşüncelerinizi, ileri gelenlerinizin bize yardım etmek ve hakkımızı talep etmek noktasında görüş birliği içinde olduklarını bildiriyordu. Allah'tan, işimizi güzel kılmasını ve bundan dolayı size büyük bir mükâfat vermesini diledim. Zilhicce ayının sekizi olan terviye günü, size katılmak üzere Mekke'den ayrıldım. Elçim size geldiğinde, yapmanız gerekeni hızla ve kararlılıkla yapın. Şu günlerde size geleceğim. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Kays b. Musahher bu mektubu götürürken, Kadisiye denilen yerde Husayn b. Numeyr tarafından yakalandı. Üstünü aramak istediklerinde ise, mektubu parçalayıp yok etti. Kays'ı alıp İbn Ziyad'a götürdüler. Aralarında şu konuşma geçti.

— Kimsin?

— Ali ve oğullarının Şiîlerinden biriyim!

— Mektubu neden yırttın?

— Senin okumamam için.

— Mektup kimden kimeydi?

— Efendim Hüseyin'den, adını bilmediğim bazı Kûfelilere.

— Bana ya o mektuptakilerin adını vereceksin ya da ahaliye bir konuşma yapıp Hüseyin'e, babasına ve kardeşine söveceksin. Yoksa seni paramparça ederim!

— Mektuptaki isimleri sana söylemeyeceğim. Ama ikinci şartı yerine getirerek ahaliye bir konuşma yaparım.

Kays, sözlerinin ardından minbere çıktı ve halka yaptığı konuşmaya besmeleyle başladı. Allah'a hamdüsenada bulunduktan sonra Resul-i Ekrem'le (s.a.a) onun pak Ehlibeyti'nin

imamları olan Hz. Ali (a.s), Hz. Hasan (a.s) ve Hz. Hüseyin'e (a.s) çokça salât ve selâm gönderip İbn Ziyad'la babasına ve zalim Emevî sultanlarına lanet okudu. Ardından ahaliye şöyle seslendi:

Ey ahali! Ben, Hüseyin tarafından size elçi olarak gönderildim. Hacir'de ondan ayrılıp size geldim. Ona yardım etmek isteyenler onun çağrısına uysunlar!

Kays'ın konuşmasını duyan İbn Ziyad, öfkeden deliye dönmüştü. Adamlarına Kays'ı sarayın damına çıkarmalarını, bu cesaret ve sadakat timsali mümini oradan aşağı atmalarını emretti.

Böylece Kays da, şahadet şerbetini içmiş, tertemiz bir yürek ve parlak bir alınlı Rabbine kavuşmuştu.

Hürr b. Yezid Riyahî'nin Ordusuyla Karşılaşma

İmam Hüseyin (a.s) Kûfelilere verdiği sözü tutarak yoluna devam ediyordu. Çok geçmeden Müslim'le Hâni'nin acı şahadet haberini aldı. Bu haber İmam'ı pek üzmüş, pek sarsmıştı; her ikisini de rahmetle anıp övdü. Müslim'in şahadet haberini getirenler, İmam'ın Kûfe'ye gitmemesi ve geri dönmesi için ısrar ettiler. İmam, Akil'in oğulları ve akrabalarına dönüp: *"Bu konuda sizin fikriniz nedir?"* diye sordu.

Onlar: *"Vallahi! Müslim'in katillerinden intikam almadıkça veya bu yolda onun gibi şehit düşmedikçe dönmek istemeyiz!"* dediler.

İmam (a.s) da onları tasdik ederek: *"Vallahi! O iki yiğit insandan sonra bu dünya hayatının hayrı kalmadı artık!"* buyurdu ve Kûfe'ye doğru harekete devam edilmesini emretti.

Yolculuk sırasında konakladıkları bir başka menzilde, İmam'ın (a.s) etrafa gönderdiği elçi ve habercilerden birinin daha

şehit edildiği haberi ulaşınca İmam (a.s) kervandakileri toplayıp şöyle buyurdu:

Taafatlarımız bizi yalnız bırakmış. Bu durumda, sizden geri dönmek isteyenler dönsünler, biatimi üzerlerinden kaldırdım.

Dünya malı ve makamı için o Hazret'in etrafına toplanan çıkarıcılar, İmam'dan (a.s) bunu duyar duymaz hemen dağılıp ayrıldılar. Sadece kendi ailesiyle yakınları ve İmam'a inanç ve yakınle iman etmiş olan bir avuç sadık yâreni kaldı onunla.

"Şeraf" denilen menzilden sabahın erken saatlerinde ayrılma-dan önce İmam Hüseyin (a.s) kervandaki gençlere, yanlarına mümkün mertebe bol su almalarını emretti. Oradan ayrılan kervan öğleye kadar durmadan Kûfe'ye doğru ilerledi.

Öğleye doğru gençlerden biri yüksek sesle tekbir getirince, İmam da tekbir getirip: "*Ne var? Bir şey mi gördün?*" diye sordu. Delikanlı: "Hurmalıklar gördüm." deyince, kervandaki tecrübeli yârenler: "Allah'a andolsun ki biz buralarda hurmalık bir alan görmemişiz!" dediler. Onun gösterdiği tarafa dikkatlice bakınca kalabalık bir ordunun kendilerine doğru yaklaştığını gördüler.

İmam (a.s) hemen kervanı toparlayıp çok yakınlarında bulunan "Zû Husem" dağının eteklerine karargâh kurdu. Çok geçmeden "Hür b. Yezid er-Riyahî" komutasındaki 1000 kişilik bir ordu, öğlenin kavurucu sıcaklığında gelip bu küçük kervanın karşısına dikildi. İmam (a.s) yârenleriyle birlikte kılıç kuşanıp bu ordunun karşısına geçti.

Hür ile adamlarının susuzluktan helâk olacak raddeye geldiğini gören İmam (a.s) onunla ordusuna, hatta onların hayvanlarına bile su verilmesini emretti.

İmam'ın (a.s) bu yiğit ve cömert kişiliği Hür'le ordusunu pek mahcup etmişti; İmam'ın (a.s) adamları leğenlerle kovalara su doldurup onların hayvanlarına bile su vermişlerdi!

Öğle vakti girdiğinde, ezan okundu ve İmam Hüseyin (a.s) iki ordunun arasında durarak Allah'a hamdüsenada bulunduktan sonra şöyle dedi:

Ey İnsanlar! Ben, ancak mektuplarınız bana ulaştıktan ve elçileriniz bana geldikten sonra size geldim. Şöyle demiştiniz: "Hemen bize gel; çünkü bizim bir imamımız yoktur. Belki yüce Allah, senin sayende bizi hak ve hidayet üzere birleştirir..." Ben de, yerimden yurdumdan göçtüm, kalkıp size geldim işte! Eğer siz hâlâ bu söz üzere iseniz, işte ben size geldim; bana, sözlerinize ve ahitlerinize güvenmemi sağlayacak bir işaret verin (ahdinizi ve biatinizi yenileyin). Yok, eğer bunu yapmayacaksanız, benim gelişimden hoşnut değilseniz, size gelmek üzere ayrıldığım yere geri dönerim.

Hür'ün ordusundan çıt çıkmıyor, kimse söyleyecek söz bulamıyordu. Sonra Hür'e dönüp şunları söyledi: "*Arkadaşlarına namaz kıldırmak ister misin?*" Hür: "Hayır." dedi, "Sen namaz kılacaksın, biz de sana uyacağız." Bunun üzerine İmam Hüseyin (a.s) onlara namaz kıldırды. Her iki ordu, İmam'ın (a.s) arkasında cemaatle namazı kıldıktan sonra İmam (a.s) kısa bir hutbe vererek şöyle buyurdu:

Ey insanlar! Şunu biliniz ki, eğer siz, Allah'tan korkar ve hakkı ehli için tanırırsanız, Allah'ı razı kılmış olursunuz. Biz, Muhammed'in (s.a.a) Ehlibeyt'i'yiz. Sizin bu yönetiminize, hakları olmadığı hâlde onu ele geçiren ve size zulüm ve düşmanlıkla hükmeden şu güruhtan daha lâıyız. Eğer bizi istemiyorsanız, hakkımızı tanımıyorsanız ve şu andaki düşünceniz, mektuplarınızda yazdıklarınızdan, el-

çilerinizin bana bildirdiklerinden farklı ise, o zaman size arkamı döner giderim.

Hür, şaşkınlıkla: "Vallahi, sözünü ettiğin o mektuplarla habercilerden benim haberim yoktur!" dedi.

İmam (a.s), yanındaki yârenlerinden Ukbe b. Sem'an'a dönüp: *"Şu mektupları getir!"* dedi. Ukbe, birkaç heybeyle gelip heybelerdeki mektupları Hür'ün önüne döktü. Hür ne diyeceğini bilemiyordu. Sonunda dedi ki: "Ben size bu mektupları yazanlardan biri değilim. Bize, seninle karşılaştığımız zaman, Kûfe'ye Ubeydullah'a götürünceye kadar senden ayrılmamız emredildi." İmam öfkeyle: *"Neler söylüyorsun sen?! Ölüm bundan daha yakındır sana!"* diye çıkışarak adamlarına dönüp toparlanmalarını ve Medine'ye geri döneceklerini söyledi.

Kervan, Medine'ye dönmek için hareket edeceği sırada Hür, ordusuyla önlerini kesip engelledi. Bunun üzerine İmam Hüseyin (a.s) Hür'e: *"Anan, yasını tutsun! Ne istiyorsun?"* dedi. Hür, ona şu karşılığı verdi: "Eğer senin içinde bulunduğun bu durumda bir başka Arap olsaydı ve bu Arap bana senin söylediğin bu sözü söyleseydi, kim olursa olsun, anası için bu ifadeleri mutlaka kullanırdım. Fakat Allah'a yemin ederim ki, senin annenden, gücümüzün yettiği en güzel şekilde söz etmekten başka bir şey yapamam."

İmam: *"Söyle o zaman, ne yapmak istiyorsun?"* diye çıktı. Hür: "Sizi İbn Ziyad'a götüreceğim." diye cevap verdi. İmam: *"Gelmiyorum, bunu kabul edemem!"* deyince, Hür: "O zaman ben de sizi bırakmam!" dedi.

Söz uzuyor, Hür ne yapacağına karar veremiyor, İmam (a.s) da esareti kabullenmiyordu. Sonunda Hür: "Ben sizinle savaşmakla görevli değilim; görevim sizi bırakmamak ve Kûfe'ye götürmektir. Madem bunu kabul etmiyorsun, o zaman ne Medine'ye, ne de Kûfe'ye gitmeyen bir güzergâh seç. Ben de

bu arada İbn Ziyad'a mektup yazıp durumu sorayım; senin gibi yüce bir şahsiyetle savaşmaktan beni kurtaracak bir yol bulunur belki!" dedi.

Bunun üzerine İmam Hüseyin (a.s) Kadisiye ve Uzeyb yolundan sola dönen güzergâhta hareket etti. Hür de ordusuyla birlikte uzaktan onları izliyordu.

Uzeyb Hecanat bölgesine vardıklarında, Kûfe'den gelen ve aralarında Nâfi b. Hilal, Mücemme b. Abdullah ve Tirimmah b. Udey'in de içinde olduğu dört atlı İmam Hüseyin'in (a.s) kervanına katıldı.

Hür, onların Kûfeli olduğunu ve hepsini tutuklayıp Kûfe'ye göndermesi gerektiğini söylediye de, İmam Hüseyin (a.s) onları koruyarak şöyle dedi:

Bunlara dokunamazsın; bunlar tıpkı benimle birlikte buraya gelen ashabım gibidirler; onları canım gibi korur, himaye ederim ve eğer bana verdiğin sözü tutmayacak olursan, seninle savaşırım!

Hür onları tutuklamaktan vazgeçmişti. İmam (a.s) onlardan Kûfe'nin son durumunu sordu. Mücemme b. Abdullah: "Kûfe'nin ileri gelenleri ve kabile reisleri çok büyük rüşvetlerle sattılar kendilerini, size karşı her zulüm yapmaya hazır durumdalar; aleyhinize el birliği ettiler: Halkın geriye kalanının kalbi sizinle; ama kılıçları size karşı!" dedi. İmam: "*Size gönderdiğim Kays b. Musahhar'dan ne haber?*" diye sorunca: "İbn Ziyad'ın adamları onu yakaladı." dediler, "İbn Ziyad ondan, size ve babanız Ali'ye küfür etmesini istedi; ama o tam tersini yapıp rahmetle andı ve İbn Ziyad'la babasına herkesin önünde lanet okudu ve halkı size yardıma davet ederek Kûfe'ye doğru gelmekte olduğunuzu bildirdi. Bunun üzerine İbn Ziyad onu sarayın damından aşağı atarak öldürttü!"

Bu haber İmam'ı (a.s) ağlatmıştı, gözlerinden mübarek göz-yaşları süzülürken şöyle diyordu:

Onlardan (müminler) kimi, sözünü yerine getirip o yolda canını vermiştir, kimi de (şehitliği) beklemektedir. Onlar hiçbir şekilde sözlerini değiştirmemişlerdir.⁽¹⁾

Allah'ım! Cenneti onlara ve bize (ebedî) mekân kıl!

Kerbela'ya Varış

İmam'ın (a.s) kervanı bu konaklama yerini de geride bırakarak yoluna devam etti ve nihayet hicrî 61. yılı muharrem ayının 2. günü Neyneva mıntıkasında bulunan Kerbela'ya vardı. Burada İbn Ziyad'ın habercisi, Hürri'e bir ferman getirdi. Fermanda şöyle yazılıydı:

Bu ferman eline geçtiğinde dünyayı Hüseyin'e dar et. Onu mamur olmayan ve su bulunmayan, kuraklık bir yerde tut! Bu emri yerine getirdiğini bana bildirinceye kadar habercim senin yanından ayrılmayacak!

Hür bu mektubu İmam'la (a.s) yârenlerine okudu, İmam'ın kervanının önünü keserek hemen mamur yerlerden uzak ve suyu da bulunmayan o beldede durmalarını istedi.

İmam (a.s): *"Hiç olmazsa şu yakınlardaki bir köy veya su bulunan mamur bir yerde konaklamamıza izin ver."* dediyse de, Hür bunu reddederek: *"Vallahi İbn Ziyad'ın emrine karşı gelemem! Şu gönderdiği habercisi benim ne yaptığımı rapor ediyor ona!"* dedi.

İmam'ın (a.s) ashabından Züheyr b. Kayn: *"Ey Resulullah'ın (s.a.a) evladı, izin ver bu güruhla savaşalım!"* dedi, *"Zira bunlarla savaşmak, geriden gelmekte olan daha büyük bir orduyla savaşa girmekten daha kolaydır!"*

1- Ahzâb/23

İmam (a.s): "*Hayır.*" dedi, "*Savaşı başlatan taraf olmak istemem!*"

Hemen orada konaklanması, çadırların oraya kurulması emrini verdi.

Günlerden perşembe, Hicret'in 61. yılı, muharreminin 2. günüydü.

Ertesi gün Ömer b. Sa'd komutasında 4 bin kişilik bir ordu daha gelerek Hürr'ün ordusuna katılıp İmam'ın (a.s) kervanının karşısında karargâh kurdu.

Ömer, İmam'a (a.s) bir haberci göndererek amacının ne olduğunu ve buraya neden geldiğini sordu. İmam (a.s) ona: "*Sizin şehrinizin insanları yığınlarca mektup yazıp beni davet ettiler. Şimdi eğer gelişimden memnun değilseniz, kendi yurduma geri dönerim.*" cevabını yolladı.

Sa'd oğlu, İmam'ın (a.s) bu cevabını İbn Ziyad'a yazarak durumu rapor etti ve İbn Ziyad'ın bu durumda İmam'ın (a.s) Medine'ye dönmesine izin vereceği ve böylece İmam'la savaşa gibi bir kara lekenin kendi alnına sürülmeyeceği ümidiyle beklemeye başladı. Ama çok geçmeden İbn Ziyad'dan olumsuz cevap gelmiş, mektuba da şu mazmundaki şiiri eklemişti:

Pençemize düşen av, kurtulmaya çalışıyor şimdi; ama ona kurtuluş yok!

İbn Ziyad mektupta: "Hüseyin'le yanındakilerden, Yezid'e biat etmelerini iste!" diyordu.

Sa'd oğlu Ömer, İmam'ın (a.s) Yezid'e kesinlikle biat etmeyeceğini çok iyi bildiğinden, İbn Ziyad'ın bu teklifini ona iletmedi.

Çok geçmeden İbn Ziyad'dan gelen bir başka haberci, İmam'la Fırat suyu arasına asker yerleştirilmesi ve İmam'ın (a.s) kervanına bir damla bile su ulaşmasına izin verilmemesi fermanını

getirdi. Bu emir üzerine Sa'd oğlu Ömer Fırat sahili önüne 500 asker yerleştirerek İmam'ın (a.s) kervanına suyu kesmiş oldu!

Bu emir, İmam'ın (a.s) şahadetinden üç gün önce yürürlüğe konulmuştur. Bu nedenledir ki, şehit olduğu Aşura günü İmam'ın (a.s) kervanında bir damla su yoktu. Sadece erkekler değil, kervandaki kadınlarla çocuklar da susuzluğun korkunç pençesinde kıvranıyordu.

İbn Ziyad, sürekli yeni birlikler yollayarak Sa'd oğlu Ömer'in ordusunu takviye ediyordu. Çok geçmeden İmam'ın (a.s) bir avuç kervanının karşısına dikilen ordudaki atlı asker sayısı otuz bini bulmuştu. İbn Ziyad, "Şimr b. Zilcevşen" adlı adamıyla Sa'd oğlu Ömer'e gönderdiği fermanla: "Ya Hüseyin'i Yezid'e biat ettir ya da onu öldür. Bunu yapamayacaksan, ordunun komutasını Şimr'e devret!" diyordu.

Şimr, tarihe "Tâsua" günü olarak geçen muharrem ayının 9'u perşembe günü Ömer'i, İmam Hüseyin'e (a.s) saldırmaya herkesin işini bitirmesi için kışkırtmaya başladı. Ömer, İmam'ın kervanının çadırlarına saldırılmasını emredince, ordu harekete geçti. İmam Hüseyin (a.s) aralarında Züheyr b. Kayn'la Habib b. Mezahir'in de bulunduğu 20 süvariye yiğit kardeşi Ebu'l-Fazl el-Abbas (a.s) komutasında ileri göndererek onların amaçlarını sormasını istedi. Ömer'in ordusundakiler, İbn Ziyad'ın "Hüseyin teslim olmazsa onunla savaşın." emri verdiğini söylediler.

Bunu İmam Hüseyin'e (a.s) ilettiklerinde, İmam (a.s) kardeşi Ebu'l-Fazl Abbas'a şöyle dedi:

Onlara söyle, bu gece bize müsaade etsinler. Son gecemi namaz ve duayla geçirmek istiyorum. Çünkü Rabbim de bilir ki ben, geceleri O'na ibadet etmeyi, Kur'ân okumayı, namaz kılıp dua ederek istiğfarda bulunmayı pek severim!

Sa'd oğlu Ömer önce İmam'ın (a.s) bu isteğini reddettiye de, yanındaki bazı komutanların ısrarı üzerine İmam'a (a.s) bir gece mühlet vermeyi kabullendi.

Evet, Aşura akşamı gelip çatmıştı. İmam Hüseyin (a.s) pek sevdiği ashabıyla yârenlerinin toplanmalarını istedi. Bu sırada orada bulunan Ehlibeyt'in 4. nuru İmam Zeynelabidin (a.s) şöyle anlatır:

İmam'a yaklaştım. Arkadaşlarına ne dediğini duymak istedim. O sırada hastaydım. Babamın arkadaşlarına şöyle dediğini duydum: "Allah'a en güzel övgülerle hamd ediyorum. Bollukta da, sıkıntıda da O'na hamd olsun. Allah'ım! Bizi peygamberlikle onurlandırdığın, bize Kur'ân'ı öğrettiğin, bizi dinde derin anlayış sahibi kıldığın, bize kulaklar, gözler ve kalpler verdiğin için sana hamd ediyorum. Allah'ım! Bizi sana şükredenlerden kıl."

"Bilesiniz ki ben, arkadaşlarımdan daha vefalı ve daha iyi arkadaşlar, ailemden daha iyi ve daha akrabalık bağlarını gözetken bir aile bilmiyorum. Bana karşı bu tavrınızdan dolayı Allah sizi hayırla mükâfatlandırsın. Haberiniz olsun, bizim şu toplulukla karşı karşıya kaldığımız son gün olduğunu sanıyorum. Bilesiniz ki, hepinize izin verdim. Hepiniz serbest olarak çekilip gidebilirsiniz. Bundan dolayı sizi kınayacak değilim. İşte gece basmış bulunuyor, her tarafı gecenin karanlığı kapladı. Bu geceyi fırsat bilin. Her biriniz, benim ailemden bir adamın elinden tutun ve gecenin karanlığına karışıp dağılın. Beni bunlarla yalnız bırakın. Çünkü onların istediği benim, siz değilsiniz."

Bunun üzerine İmam'ın (a.s) kardeşleri ve akrabaları şöyle dediler: "Bunu nasıl yaparız biz?! Neden? Senden sonra hayatta kalabilmek için mi?! Allah böyle bir onursuzluğa düşürmesin bizi!"

Bu cevabı veren ilk kişi, İmam'ın çok sevdiği yiğit Abbas'tı. Diğerleri de Abbas'ınkine benzer şeyler söyleyerek İmam'ı (a.s) asla yalnız bırakmayacaklarını vurguladılar.

İmam (a.s), Akil'in evlatlarına: *"Müslim'in şahadeti size yeter."* buyurdu, *"Bundan fazla belaya uğramanızı istemem. Sizden biati-mi kaldırdım, dilediğiniz yere gidin!"*

Ancak, onlar da İmamlarını yalnız bırakmayacaklarını vurgulayarak şöyle dediler:

Sizi bırakırsak insanlar ne der? Biz insanlara ne deriz hem! Büyüğümüzü, imamımızı ve kendi amcaoğlumuzu düşmanlarının ortasında tek başına bıraktık; onu korumak için bir tek ok, bir tek mızrak atmadan, kılıçlarımızı kullanmadan onu bırakıp döndük mü diyelim?! Hayır, vallahi böylesine yakışksız bir şeyi yapacak değiliz biz. Canımızı, malımızı ve ailemizi sana feda eder, senin başına gelen bizim de başımıza gelinceye kadar düşmanlarıyla savaşıyoruz! Senden sonraki hayatı Allah kahretsin!

Bu sırada Müslim b. Avsece ayağa kalkarak şöyle dedi:

Ey Allah Resulü'nün oğlu! Senden nasıl vazgeçer, seni nasıl bırakırız biz? Bu durumda, Rabbimizin huzuruna çıktığımızda, senin üzerimizdeki hakkına dair hangi özrü öne sürebiliriz? Hayır, Allah'a yemin ederim ki seni yalnız bırakmam asla; mızrağımı düşmanlarının göğsüne saplamadıkça, kılıcımın kabzası elimde olduğu sürece düşmanlarına kılıç sallamadıkça nasıl vazgeçerim seninle oluktan? Savaşacak silahım olmasa, düşmanlarına karşı taşla savaşırim vallahi! Allah'a andolsun ki, Resulullah (s.a.a) konusunda sana karşı vazifemizi yerine getirdiğimizi Rabbimize göstermediğimiz sürece sana yardım etmekten vazgeçmeyiz! Sana yardım konusunda öylesine azimliyim ki, vallahi bu yolda öldürüleceğimi ve sonra dirilip tekrar

öldürüleceğimi, yakılacağımı, külümün rüzgârlara savrulacağını ve bunu bana 70 kez tekrarlayacaklarını bilsem, uğruna vurularak ölümü kucaklayıncaya kadar senden vazgeçmem, seni asla bırakmam! Kaldı ki, ölüm ve şahadet sadece bir defadır ve ondan sonra ebedî saadet ve ölümsüz bir onur vardır!

Müslim'den sonra Züheyr b. Kayn ayağa kalkarak şöyle dedi:

Rabbimin senden ve ailenin gençlerinden ölümü uzaklaştırması için bir değil, bin kez ölmeye, ölüp dirilip yine ölmeye can atmaktayım ben!

Ashabının her biri buna benzer şeyler söylediler. İmam (a.s) onlara hayır duasında bulundu. Bu sırada İmam'ın yârenlerinden Muhammed b. Beşir Hazremî'ye, oğlunun sınır yollarından birinde esir düştüğü haberi geldi, Muhammed: "Oğlumun esaretinden sonra yaşamak istemem." dedi. İmam Hüseyin onun böyle söylediğini duyuca yanına gidip: *"Allah'ın rahmeti senin üzerine olsun, ben biatimi senden kaldırıyorum, git oğlunu kurtar."* buyurdu; ancak Muhammed: "Seni bırakacak olursam, yırtıcı hayvanlar parçalasın beni!" diyerek İmam'ı yalnız bırakmayacağını söyledi.

O gece İmam (a.s) bütün çadırların birbirine açılmasını ve çadırların etrafına hendek kazılarak içinin kamış ve çalı çırpıyla doldurulmasını istedi. Böylece düşmanın arkadan çadırlara saldırması engellenmiş oluyordu.

Yine o gece, pek sevdiği büyük oğlu Ali Ekber'i (a.s) otuz atlı ve yirmi piyadeyle Fırat'a gönderdi. Çetin bir çarpışmadan sonra çok büyük zorluklarla birkaç kırba su temin edilmişti. İmam (a.s) ailesiyle ashabını toplayarak: *"Bu, sizin içeceğiniz son sudur."* buyurdu, *"Bu sularla abdest alın, gusledin, elbiselerinizi yıkayın; çünkü yarın elbiseleriniz kefeniniz olacak!"*

Hüseyinî kervan, o geceyi sabaha kadar dua, ibadet, tazarru ve Kur'ân tilavetiyle geçirdi; Yezidî ordu sabaha kadar bu sesleri dinledi...

Aşura Günü Olanlar ve Savaşın Başlaması

Muharrem ayının onuncu günü olan Aşura günü İmam Hüseyin (a.s), sabah namazını kıldırdıktan sonra kervandakilerden küçük bir ordu hazırladı. Bu küçük ordunun sağ cenahının komutasını Züheyr b. Kayn'a, sol cenahın komutasını Habib b. Mezahir'e ve sancağı da pek sevdiği kardeşi Abbas'a (a.s) verdi.

Onları çadırların önünde askerî nizama koyduktan sonra, düşmanın arkadan çadırlara saldırıp kadınlarla çocuklara zarar vermemesi için, çadırların arkasındaki hendeğe yerleştirilen çalı çırpıların tutuşturulmasını emretti. Bu sırada Sa'd oğlu Ömer de otuz bin kişiyi aşan dev ordusunu saldırıya hazırlamıştı.

İmam, günün ilk ışıkları Kerbela'ya vurmaya başladığında, ellerini semaya açıp şöyle dua etti:

Allah'ım! Her kederde benim güvencem sensin. Her zorlukta benim ümidim sensin. Karşıma çıkan her meselede benim güvencem ve donanımım sensin. Kalbi zayıf düşüren, insanı çaresiz bırakan, dostların bırakıp kaçmasına ve düşmanların şamata yapmasına neden olan nice felâketleri, başkasından yüz çevirip sana yönelerek, sana sundum, sana şikâyet ettim. Sen de beni bu felâketlerden kurtardın, bana çıkış yolu gösterdin. Her nimetin velisi, her güzelliğin sahibi ve her arzunun mercii sensin.

Sonra, kendilerine doğru ilerlemeye başlayan Ömer'in ordusuna iyice yaklaşarak, hemen hepsinin duyacağı gür bir sesle, onlara son bir öğüt ve uyarıda bulunarak şöyle buyurdu:

Ey insanlar! Benim soyumu araştırın ve bakın ben kimim. Sonra vicdanınızla baş başa kalın ve nefsinizi ayıplayın. Bakın bakalım, beni öldürmeniz, kanımı dökmeniz sizin için uygun mudur?

Ben, sizin -inandığınızı iddia ettiğiniz- Peygamberinizin kızının oğlu değil miyim?! Peygamberinizin (s.a.a) vasisi, Resulullah'ın Allah katından getirdiğini ilk tasdik eden, ilk mümin Ali'nin oğlu değil miyim? Şehitlerin efendisi Hamza, benim amcam değil mi? Cennette iki kanatla uçan Cafer benim amcam değil mi? Resulullah'ın (s.a.a), benim ve kardeşim hakkında: "Şu ikisi cennet gençlerinin efendileridir." dediğini duymadınız mı? Eğer benim dediklerimi doğruluyorsanız, hakkı ve hakikati bulmuşsunuz demektir. Allah'a yemin ederim ki, yalancının Allah'ın düşmanı olduğunu bildiğim günden beri asla yalan konuşmadın ben! Yok, eğer beni yalanlıyorsanız, içinde, sorduğunuzda size doğruyu söyleyecek kimseler vardır. Cabir b. Abdullah Ensarî'ye, Ebu Said Hudrî'ye, Sehl b. Sa'd Saidî'ye, Zeyd b. Erkam'a ve Enes b. Malik'e sorun. Resulullah'ın (s.a.a) bu sözleri benim ve kardeşim hakkında söylediğini duyduklarını size söyleyeceklerdir. Kanımı dökmenizi engellemeye bu kadar yetmez mi?

Bu sırada Şimr yüksek sesle İmam'a: "Eğer söylediklerinden bir şey anladıysam, Allah'a şüpheyle tapmış olayım!" deyince, Habib b. Mezhahir: "Ey Şimr!" diye haykırdı, "Vallahi senin yetmiş türlü şüpheyle Allah'a taptığını görüyorum ben! İmam'ın sözlerini anlamadığını söyledin; evet, doğrudur, sen onu anlamadın; çünkü Allah Teâlâ senin o günah dolu kalbini mühürlemiş ve ona zulmet perdesi giydirmiştir, bu nedenle sen hak sözü tabi ki idrak edemeyeceksin!"

İmam (a.s) bir kez daha Ömer b. Sa'd'ın ordusuna dönüp şöyle dedi:

Eğer bundan şüphe ediyorsanız, benim, Peygamberinizin kızının oğlu olduğumdan da mı şüphe ediyorsunuz? Allah'a yemin ederim ki, doğu ve batı arasında, ne sizin içinizde, ne de başka topluluklar içinde benden başka Peygamber'in kızının bir oğlu yoktur. Yuh olsun size! Sizden birini öldürdüm de mi buna karşılık beni öldürmek istiyorsunuz? Yoksa birinizin malını mı yedim? Ya da birinizi yaraladım da onun karşılığı olarak mı benim kanımı dökmek istiyorsunuz?

Ömer'in ordusundan çıt çıkmıyordu... Kimse söyleyecek bir söz, verecek bir cevap bulamamıştı. Kısa bir sessizlikten sonra İmam (a.s) konuşmasını sürdürdü:

Ey Şebes b. Rib'î! Ey Haccar b. Ebcer! Ey Kays b. Eş'as! Ey Yezid b. Hâris! "Meyveler olgunlaştı, etraf yemyeşil kesildi. Gelip seni bekleyen hazır bir ordunun başına geçecek-sin." diye bana yazanlar siz değil miydiniz?

Kays b. Eş'as: "Ne dediğini anlamıyoruz. Ama amcanın oğlunun egemenliğini kabul et." dedi. Hüseyin (a.s) ona şöyle dedi:

Hayır, Allah'a andolsun, size elimi alçaklar gibi vermeyeceğim ve köleler gibi de kaçmayacağım.

Aşura günü savaş başlamadan önce İmam'ın (a.s) yârenlerinden Züheyr b. Kayn'la Bureyr b. Hudayr da, İbn Sa'd'ın ordularına öğütler ve nasihatler veren konuşmalar yaptılar. Ama o gafiller güruhu bütün bunlardan zerrece etkilenmedi. İmam (a.s) da konuşmasının devamında Kûfe ordusunu sert bir dille eleştirip kınayan fevkalade akıcı ve etkileyici sözler söyledi ve sözlerini şöyle tamamladı:

Bakın hele, şu soysuz oğlu soysuza (İbn Ziyad)! Beni kılıçtan ve zilletten birini tercih etmekle karşı karşıya bırakıyor! Zillet nere, biz nere! Ne Allah, ne Resulü ve ne de müminler bizden böyle bir küçülmeyi beklemez. Tertemiz

ve nezih bağırılar, şerefli kişiler, izzetli nefisler, bizim için soylular gibi onurluca yere yıkılmak dururken soysuz alçaklara boyun eğerek yaşamayı yeğlemezler.

Ordusunun etkilenip gevşemeye başladığını gören Sa'd oğlu Ömer, öfkeyle haykırıp saldırı emri verdi: "Hey! Ne bekliyorsunuz?! Saldırsanıza! Hüseyin'le adamlarının küçücük bir lokma olduğunu görmüyor musunuz?!"

İşin bu yere varacağını aklının ucundan bile geçirmeyen Hür, bu emir üzerine Ömer'e yaklaşarak: "Sen Hüseyin'le savaşıcak mısın gerçekten?!" diye sordu.

Sa'd oğlu Ömer: "Bana kalsa bunu yapmazdım." dedi, "Ama senin de komutanın olan İbn Ziyad barışçı bir çözüm istemiyor!"

Gerçekten hür yaradılışlı bir karaktere sahip olan Hür, ordudaki akrabalarından birinin yanına gitti: "Atına su vermiş miydin sen?" diye sorarak, atına su verme bahanesiyle ordu-dan uzaklaşıp İmam'ın kervanına yaklaşmaya başladı. Yezidî ordudakilerden Muhacir b. Evs: "Hey Hür, onlara saldırmak mı istiyorsun?!" diye sordu. Hür cevap vermeden İmam'ın kervanına doğru ilerlemeye devam etti. Heyecandan bütün vücudu titriyordu. Onun bu hâline şaşırان Muhacir: "Sende bir tuhafılık var!" dedi, "Vallahi hiçbir savaşta senin böyle titrediğini görmedim! Kûfe'nin en korkusuz yiğidinin kim olduğunu sorsalar, sen olduğunu söyledim. Nedir şimdi şu hâlin, niçin böyle titriyorsun sen?!"

Hür: "Yemin ederim ki, şu anda kendimi cennetle cehennem arasında görüyorum!" dedi, "Vallahi lime lime doğransam veya yanıp kül de olsam, cennetten vazgeçmem!"

Ansızın atını mahmuzlayarak İmam'ın (a.s) kervanına doğru doludizgin ilerlemeye başladı. Kervana ulaştığında, ellerini çaprazlama göğsüne bastırıp, af dilemek için İmam'la (a.s)

görüşmek istediğini söyledi. Bir yandan da istiğfar ediyor, sürekli: "Allah'ım, beni affet, ne olur, beni affet!" diyordu. Onun doludizgin kervana yaklaştığını gören İmam'ın (a.s) yârenleri önce bunun bir saldırı olduğunu sanarak önüne dikilmiş, ama iyice yaklaşıncı elinde silah değil, kalkanını tuttuğunu, aman dilemek için de kalkanını ters çevirdiğini gördüklerinde, onu İmam'a (a.s) götürmüşlerdi.

Hür, İmam'ı (a.s) görünce, gözyaşları içinde: "Ey Allah Resulü'nün biricik evladı, uğruna canım feda!" dedi, "Senin yolunu kesip geri dönmene engel olan ve bu bela diyarında bu hâllerle düşmene sebep olan benim! Bu insanların sana bunu yapacağı aklımın ucundan bile geçmezdi! Yemin ederim, eğer böyle yapacaklarını bilsem, size asla engel olmazdım! Yaptığıma pişmanım ve Rabbimin beni affetmesini diliyorum. Rabbim tövbemi kabul eder mi?"

İmam (a.s) şefkatle: *"Evet."* buyurdu, *"Rabbim bu tövbeyi kabul eder ve seni bağışlar. Atından inip biraz dinlen."*

Hür: "At üzerinde daha iyi savaşırım. Nasılsa iş bittiğinde, atımdan inmiş olacağım!" dedi.

İmam (a.s): *"Allah sana rahmet etsin."* buyurdu, *"Nasıl maslahat görüyorsan öyle davran!"*

Hür, İmam'ın (a.s) kendisini affetmesi üzerine hiç vakit kaybetmeden atını Kûfe ordusunun üzerine sürdü; iyice yaklaşıncı durup şöyle haykırdı:

Analarınız yasınızda ağlasın ey gafiller! Bu salih ve yiğit insanı kendiniz davet ettiniz, bizzat sizler onu buraya çağırdınız. Gelince de tutup düşmanlarınıza verdiniz ve yapayalnız bırakıp onun karşısına dikildiniz! Onun uğrunda cihat edeceğinizi vaat ettiğiniz hâlde, hile yapıp onu öldürmek için el birliğiyle bir araya toplandınız.

Onunla savaşa giriştiniz, etrafını kuşatıp yolunu kestiniz ve hiçbir yere gitmesine izin vermediniz. Tıpkı esirler gibi davrandınız ona, hiçbir şey yapmasına müsaade etmediniz. Yahudilerle Hristiyanların istedikleri kadar su içtiği, köpeklerle yaban domuzlarının bile dilediklerince içine dalıp çıktığı Fırat'ın suyunu ona, ailesine, kadınlara ve çocuklara kestiniz. Evet, işte şuracıkta, Resulullah'ın (s.a.a) ailesi susuzluktan kıvranıyor! Gerçekten de sizler, peygamberinden sonra sapan pek çirkin bir ümmet oldunuz. Susuzluk günü -kıyamet- gelip çatığında, Rabbim size su vermeyecektir!

Bu konuşma üzerine, kalabalık bir grup, Hürr'ü ok yağmuru-na tuttu. Hür geri dönüp İmam'a (a.s) gitti.

Bu sırada Sa'd oğlu Ömer, kölesi Derid'e sancağı öne çıkar-masını söyledi, sonra da yayına yerleştirdiği bir oku İmam'ın (a.s) ordugâhına doğru atarak: "Hey!" dedi yanındaki katiller sürüsüne: "Şahit olun, tamam mı?! Hüseyin'in kervanına ilk oku atan benim!"

Ardından askerleri, İmam'ın (a.s) ordugâhını ok yağmuruna tuttular. Binlerce ok yağmur gibi yağıyordu kervandaki bir avuç insanın üzerine. Bunu gören İmam Hüseyin (a.s) arkadaşlarına şöyle buyurdu:

Allah'ın rahmeti üzerinize olsun, kaçınılmaz ölüme doğru kalkın! Şu oklar, düşmanın size gönderdiği elçilerdir.

İmam'ın emri üzerine kervandaki yiğitler karşılarındaki dev orduya karşı amansız bir saldırıya giriştiler. Kısa aralıklarla birkaç kez düşmanın kalbine doğru ilerlemeyi başardılar. Bu kanlı ve kıyasıya vuruşmalarda düşman çok kayıp vermiş, İmam'ın (a.s) arkadaşlarından da bazıları şehit düşmüştü.

* * *

Burada tarihî bir noktayı belirtmekte yarar vardır: Kûfe ordusunun başındaki komutanların önemli bir kısmı aslında İmam Hüseyin'le (a.s) savaşmak istemiyor, en azından savaşı başlatanın kendileri olmasını kabul etmiyor, böylesine bir cinayete ortak olmamak için zaman kaybederek oyalanıyor ve İmam'ın (a.s) Yezid orduları tarafından dayatılan teslimiyeti kabulleneceği zannıyla beklemeyi tercih ediyorlardı.

Derken vakit öğleye yaklaştı. İmam'ın (a.s) teslimiyet zilletine asla katlanmayacağı, İbn Ziyad'ın da kin ve düşmanlıktan vazgeçmeyeceği artık kesinleşmişti. Bu nedenle öğleye doğru her iki taraf da savaşa karar verdi. Törelere göre savaşçılar meydana çıkacaktı. Kûfe ordusundan savaşı başlatmak için meydana çıkan ilk kişi, Ziyad b. Ebih'in kölesi Yesar oldu. Sonra İbn Ziyad'ın kölesi Salim de ona katıldı ve sırt sırta vererek savaşçı istediler.

İmam'ın (a.s) arkadaşlarından Abdullah b. Umeyr el-Kelbî bu ikiliye tek başına karşı çıktı ve ilk hamlede Yesar'ı yere serdi. Salim, onu korumak için saldırıp Abdullah'ın sol elinin parmaklarını kestiye de, Abdullah ani bir hamleyle onu da saf dışı bırakmayı başardı.

Böylece savaş resmen başlamış oluyordu. Amr b. Haccac komutasındaki birlikler, İmam'ın (a.s) ordugâhının sağ cenahına karşı saldırıya geçtiler.

İmam'ın ashabı hemen diz çöküp mızraklarının ucunu onlara doğru uzatıp saplarını yere dikti. Böylece düşman atlıları bu savunmayı aşamayıp geri döndüler. Bu sırada İmam'ın (a.s) yârenlerinin okları birçoğunu yere devirdi, bir kısmı da yaralı olarak kaçmayı yeğledi.

Bu sırada, Kûfe ordusundan "Temim" kabilesine mensup arsız ve soysuz biri İmam'a (a.s) doğru ilerleyerek onu çağırırdı:

"Hüseyin! Hey! Hüseyin!"

İmam (a.s) öne çıkıp ne istediğini sorunca, ağzından salyalar akıtarak: "Seni cehennem ateşiyle müjdeliyorum!" dedi. İmam (a.s): *"Asla öyle değil!"* buyurdu, *"Ben sevgili Rabbime ve makbul şefaatçime kavuşacağım!"*

Sonra İmam (a.s) yanındakilere dönüp: *"Kim bu?! Onu tanıyanınız var mı?"* diye sordu. Temim kabilesinden ve adının da "İbn Cevze" olduğunu söylediler. İmam Hüseyin (a.s) elini semaya kaldırıp: *"Ya Rabbi! Şu adamı cehennemine çek!"* diye dua etti.

İmam (a.s) son kelimesini henüz tamamlamıştı ki, binlerce insanın şaşkın bakışları arasında, atı ansızın huysuzlanıp şaha kalkarak onu devirdi. Sol ayağı üzengiye takılmış, sağ ayağı havada kalmıştı; gemi azıya alan at hızla koşuyor, onu âdeta saman çöpü gibi sağa sola savuruyordu. Müslim b. Avsece çevik bir hareketle ona ulaşıp havada kalan sağ ayağını bir kılıç darbesiyle uçurdu. Birkaç dakika içinde taşlara, tümseklere çarpan başı paramparça olmuş ve İmam'ın (a.s) duasıyla, göz açıp kapayıncaya kadar dörtlü, cehennemi boylamıştı!

Bu ibret verici inanılmaz olay da gafiller güruhunu uyandırmaya yetmeyecekti.

* * *

Savaş giderek kızışıyordu. Hür b. Yezid Riyahî, Sa'd oğlu Ömer'in ordusuna saldırarak kahramanca çarpıştı; çok sayıda düşmanı öldürüp birçoğunu da yaraladıktan sonra şehit düştü. Yaraları henüz kanamaktayken İmam Hüseyin (a.s) onun başucuna gelip: *"Dünya ve ahirette hürsün sen."* buyurdu, *"Tıpkı ismin gibi kendin de hürsün!"*

Bureyr b. Hudaýr'ın Şahadeti

Bureyr son derece dindar, takvalı ve dürüst bir insandı. Kûfeli ve "Hemdân" kabilesinin büyüklerinden olan Bureyr, o bölgenin en güzel ve en doğru Kur'ân okuyanı olduğundan, "Kur'ân Okuyanların Baş Tacı" anlamında, "Seyyidu'l-Kurâ" namıyla meşhurdur. Bureyr er meydanına çıkınca Sa'd oğlu Ömer'in ordusundan Yezid b. Ma'kil onun karşısına dikildi. Kısa bir konuşmadan sonra mübahalede bulunduklarını ilan ettiler ve "Kim batıl yoldaysa, Allah diğerinin eliyle onu öldürsün!" diyerek çarpışmaya başladılar. İlk hamleyi Yezid yaptı; ama Bureyr saldırıyı kolayca atlattı. Sıra ona geldiğinde, bir vuruşta Yezid'in başını burnuna kadar yardı ve böylece batıl, cansız vücuduyla yere kapaklandı.

Yezid ordusundan bir başkası onun intikamını almak için Bureyr'e saldırdı. Bureyr ani bir hamleyle onu da alaşağı ederek göğsüne oturdu; ama tam bu sırada Yezid ordusundan bir başkası arkadan kallesçe saldırarak mızrağını Bureyr'e saplandı. Böylece yiğit bir çarpışmadan sonra Kur'ân karilerinin baş tacı Bureyr de şahadet şerbetini içmiş oldu.

Bureyr, Kûfe ve çevresindeki şehirlerde pek sevilip sayılan biriydi. Kerbelâ faciasından sonra Bureyr'in katili evine döndüğünde, karısı: "Duydum ki Kur'ân karilerinin baş tacı olan yiğit Bureyr'i öldürmüş, büyük bir cinayet işlemişsin; yemin ederim ki, artık seninle konuşmayacağım!" diyerek kocasını dışladı.

Vehb b. Abdullah'ın Şahadeti

Vehb b. Abdullah b. Hubâb el-Kelbî eşi ve annesiyle birlikte İmam'ın (a.s) kervanındaydı.

Annesinin teşvikiyle er meydanına çıktı, çok iyi savaştı. Çok sayıda düşmanı hakladıktan sonra kervana dönüp annesine:

"Şimdi benden razı mısın anne?" diye sordu. Annesi: "İmam Hüseyin'in (a.s) safında savaşarak şehit düşmedikçe, senden razı olduğumu söyleyemem!" dedi. Bunun üzerine Vehb tekrar atını er meydanına sürüp şu şiiri haykırdı:

Anacığım, söz veriyorum:

Düşmana mızrağım ve kılıcım la vuracağım.

İmanlı bir genç gibi savaşacağım onlarla!

Vehb yiğitçe çarpışarak çok sayıda düşmanı yere serdikten sonra kolunu kaybetti. Bunu gören annesi, çadırının direğini kaparak meydana koştu ve oğluna: "Vehb! Anam-babam sana kurban olsun ey oğlum!" dedi, "Yılma, Resulullah'ın Ehlibeyti'ni savunmak için savaşa devam et!"

Vehb, annesini geri çevirmek için uğraşıysa da, yiğit kadın bunu kabul etmeyerek: "Seninle birlikte kanlar içinde şehit düşünceye kadar savaşacağım!" dedi.

Bu sırada İmam (a.s) yüksek sesle: *"Allah senden razı olsun ey mümin kadın! Kadınların yanına dön, Allah sana rahmet eylesin, dön!"* diyerek bu yiğit anayı geri çağırınca, İmam'ın (a.s) emrine itaat edip geri döndü. Vehb de, şehit oluncaya kadar çarpıştı ve nihayet, annesinin gözleri önünde şehit düştü. Vehb'in eşi, onun yanına koşup yüzünü yüzüne koyarak ağlamaya başladı. Bunu gören Şimr, kölesini göndererek Vehb'in eşini de bir gürz darbesiyle öldürttü. Bu mümin kadın, Kербela'da şehit düşen ilk kadındır.

Vehb'den sonra Amr b. Halid Seydavî'de İmam Hüseyin'den (a.s) izin alarak savaş meydanına çıktı ve yiğitçe çarpışarak o da şehit düştü. Onu, oğlu Halid takip etti ve o da şahadete nail oluncaya kadar vuruştı. Onları, Sa'd b. Hanzele Temimî'yle Ümeyr b. Abdullah Mezhi'î izledi, onlar da şehit düştüler.

Nâfi b. Hilal Cemeli'ye geldi sıra. Er meydanına çıkıp: "Hilal Cemeli'nin oğluyum ben! Ali'nin yoluna baş koyanlardanım!"

diyerek er istedi. Yezid ordusundan Müzahim b. Hurays ona karşı çıkarak: "Ben de Osman'ın yoluna baş koyanlardanım!" deyince, Nâfi dedi ki: "Sen ancak şeytanın yoluna baş koyanlardansın!" Ardından bir hamlede Müzahim'i cehenneme yolladı.

Bu yiğitlikleri gören Amr b. Haccac, Yezid ordusuna dönerek: "Aptallar!" diye haykırdı, "Kimlerle savaştığının farkına varamadınız mı hâlâ?! Bunların üzerine yiğit olmadığını, bunların cesaret sütü içerek büyümüş, ölümden korkmayan şahadet aşığı kahramanlar olduklarını görmüyor musunuz?! Sakın bunlarla teke tek savaşa girmeyin, kesinlikle canınızı yitirirsiniz! Baksanıza, sayıları çok az, kısa sürede erir giderler. Andolsun ki, birlik olup sadece taşlasanız hepsini öldürebilirsiniz!"

Sa'd oğlu Ömer onu tasdik ederek: "Haklısın, çok doğru söyledin!" dedi ve hemen habercilerini ordu içine salarak: "Kimse onlarla teke tek çarpışmaya girmeyi kabul etmesin!" direktifi verdi.

Bu direktifin ardından Amr b. Haccac, komutasındaki birliklerle Fırat tarafından İmam'ın küçük ordusunun sağ kanadına saldırdı. Bu kısa, ama şiddetli çarpışmada "Müslim b. Avsece Esedî" aldığı yaralarla kendisinden geçti. Fakat Yezidî birlikler, saldırıyı sürdüremeyerek geri çekilmek zorunda kaldılar. Her tarafı kaplayan toz bulutları dağılınca, Müslim b. Avsece'nin yerde yattığını gördüler. İmam (a.s) hemen onun yanına koşup Müslim'in başını kucağına alarak: "*Allah sana rahmet eylesin ey Müslim.*" buyurdu ve şu ayeti okudu:

Onlardan (müminler) kimi, sözünü yerine getirip o yolda canını vermiştir, kimi de (şehitliği) beklemektedir. Onlar hiçbir şekilde sözlerini değiştirmemişlerdir.⁽¹⁾

1- Ahzâb Suresi, 23

Bu sırada orada bulunan Habib b. Mezahir: "Ey Müslim!" dedi, "Seni bu hâlde görmek çok zor geliyor bana. Cennet senindir, bilmiş ol!"

Müslim, kısık bir sesle: "Rabbim sana da böyle hayırlı müjdeli haber nasip etsin!" dedi.

Habib: "Senden sonra sağ kalacağımı bilsem, bir vasiyetin var mı diye sorar, onu canla başla yerine getirirdim." dedi, "Ama biliyorsun ki çok geçmeden ben de sana kavuşacağım!"

Müslim son nefeslerini veriyordu, İmam'ı (a.s) işaret ederek: "Tek vasiyetim, kanının son damlasına kadar onu savunmandır!" dedi.

Habib şefkatle gülümseyerek: "Kâbe'nin Rabbine yemin ederim ki öyle olacak!" dedi. Müslim bu cümleyi beklercesine gülümseyip son nefesini verdi ve Rahman'ın sonsuz rahmetine kavuştu.

Sa'd oğlu Ömer'in ordusu tekrar toplu bir hamle başlattı. Şımr, emrindeki birliklerle İmam'ın küçük ordusunun sol cenahına saldırdı. İmam'ın (a.s) bir avuç adamı bu sele karşı kahramanca direniyor, inanılmaz bir güç ve cesaretle vuruşarak haramiler ordusunu hazan yaprağı gibi döküyor, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şanlı ailesi olan imameti ve Velâyet-i Kübra'yı canla başla müdafaa ediyordu. Sayıca çok az olan bu serdengeçti müminler, Yezid ordularını perişan etmiş, dört bir yandan saldıran koca orduyu çil yavrusu gibi dağıtmışlardı.

Ömer b. Sa'd'ın komutanlarından Urve b. Kays, adamlarının bozguna uğradığını görünce, Ömer'e dönüp dehşetle bağırdı: "Hey! Şu bir avuç adamın, koca orduyu nasıl perişan ettiğini görmüyor musun?! Okçularına şunları hemen ok yağmuruna tutmalarını emretsene!"

Sa'd oğlu Ömer, okçulara işaret verdi. Okçu birlikleri komutanı olan Husayn b. Temim, beş yüz okçusuyla İmam'ın (a.s) bir avuç adamını ok yağmuruna tuttu. Okçular, süvarilerle birlikte, atlarını da acımasızca vuruyordu.

Bu amansız ve eşitsiz savaş öğlen vaktine kadar sürdü. İmam'ın (a.s) adamları sayılı ve çok az olduğundan her biri şehit düştüğünde yokluğu hemen belli oluyor; ama Yezid'in on binleri aşan ordusundan bir hamlede 100 kişi yere serilse dahi, hissedilmiyordu bile!

Bu çarpışmada her iki taraftan da birçok telefata veriliyordu. Bu şekilde öğle olmuştu!

Son Öğle Namazı ve Habib b. Mezahir'in Şahadeti

Öğle vakti girdiğinde, İmam'ın yârenlerinden Ebu Sümame Amr b. Abdullah Seydavî İmam'ın (a.s) huzuruna varıp: "Canım sana feda olsun ey Eba Abdullah! Düşmanların, savaş ve caniliklerini sürdürüp giderek sana yaklaşmaktalar; ama yemin ederim ki, ben senin uğruna şu başımı vermedikçe ve bedenim kanlar içinde yere serilmedikçe, sana el süremeyeceklerdir! Şimdi eğer izin verirsen, şu son öğle namazımı senin imametine kıldıktan sonra Rabbimle buluşmak isterim!" dedi.

İmam (a.s) başını kaldırıp göğse baktıktan sonra şöyle buyurdu:

Namazı hatırladın; Rabbim seni namaz kılan ve zikredenlerden eylesin. Evet, namazın fazilet vaktindeyiz!

Ardından şöyle buyurdu:

Şu gürüha söyleyin, savaşı biraz durdursunlar da namazımızı kılalım!

İmam'ın (a.s) yârenleri onun bu isteğini ilettiklerinde, Yezid ordularının saflarından Husayn b. Temim: "Sizin namazınızı Allah kabul etmez!" diye bağırdı.

Bunun üzerine Habib b. Mezahir: "Ey anlamaz cahil!" dedi, "Allah Resulü'nün biricik evladının namazı kabul olmayacak da, seninki mi kabul olacak?!"

Bu sözler üzerine Husayn, Habib'e saldırdı. Habib de kılıcını savurarak ona saldırdı. Atının yüzüne inen darbeden kurtulan Husayn yere yuvarlanır yuvarlanmaz arkadaşları koşup onu Habib'in elinden kurtardılar. Habib savaşmaya devam ederken şu recezi okuyordu:

Ben Habib'im! Babam Muzahhar'dır! Er meydanlarının yiğidi, savaş fırtınasının dinmez aleviyimdir! Siz eşkıyalar güruhu sayıca çok fazla ve tepeden tırnağa silahlı olsanız da, biz daha vefalı ve daha dirençliyiz! Bizim hüccet, imam ve delilimiz çok daha liyakatli, dürüstlüğümüz aşikâr ve besbellidir. Allah indinde sizden daha takvalı ve özrümüz daha makbuldür!

Bu şiiri okuyarak yiğitçe vuruşan Habib, ileri yaşına rağmen onlarca düşman askerini hakladıktan sonra şahadet şerbetini içti.

Habib b. Mezahir Esedî, Müminlerin Emîri İmam Ali'nin (a.s) en yakın yârenlerinden ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) pak Ehlibeyti'nin (a.s) ilmini sinesinde taşıyan nadide müminlerdendi.

Bu yiğit insan, hür insanların baş tacı İmam Hüseyin'in (a.s) de en samimî ve en fedakâr yârenleri arasındaydı. Habib'in şahadeti İmam'a (a.s) ağır gelmiş, onun ardından İmam (a.s) pek mahzun bir sesle şöyle buyurmuştu:

Başıma gelen musibetler ve ashabımın önde gelenlerinin can verip şehit düşmesi nedeniyle, Rabbimden sevap ve

mükâfat ummaktayım. Allah'ın selâmı üzerinize olsun ey Habib, sen büyük insandın ve her gece bir kez Kur'ân hatmederdin!

Cabir b. Urve Gıfarî adlı ünlü sahabî de, İmam'ın saflarındaydı. Bedir ve Huneyn gazvelerinde Hz. Resulullah'la (s.a.a) birlikte cihat eden bu yaşlı ve onurlu sahabe, başındaki sarığı çözerek kuşak yapıp belini sıkıca sardı. Yaşlılıktan pek uzamış olan gür kaşlarını bir bezle alnından sarıp bağlayarak savaşıma hazırlandı. Onu seyreden İmam (a.s) gülümseyerek: *"Ey ihtiyar adam! Allah Teâlâ senin bu gayretini mükâfatlandırıyor."* buyurdu.

Hüseyinî Kerbela'nın bu yaşlı yiğidi korkusuzca düşmana saldırdı ve inanılmaz bir güç ve cesaret sergileyerek bütün tarihî kaynaklarda da kaydedildiği üzere altmış düşmanı cehenneme gönderdikten sonra şehit düştü. Allah'ın sonsuz selâm ve rahmeti ona olsun.

İmam Hüseyin (a.s), Züheyr b. Kayn'la Said b. Abdullah Hanefî'ye, cemaat namazını kıldırırken kendi önünde durmalarını söyledi. Bu iki yiğit, İmam'ın (a.s) öğle namazını kıldırıldığı sırada onun önünde kalkan gibi durarak kendisini düşmanın oklarına ve kılıçlarına siper ettiler. İmam (a.s) yârenlerinin yarısına korku namazı kıldırırken, diğer yarısı da düşmanın saldırılarına karşı koymadaydı. Birinci grup diğeriyle yer değiştirerek aynı şekilde onlar da cemaat namazını tamamladılar.

Said b. Abdullah Hanefî kendisini İmam'a (a.s) siper etmiş, namaz boyunca Hazrete gelen bütün ok, kılıç ve mızraklar ona saplanmıştı. Namaz bittiğinde o da yere kapanıp son nefesini verdi. Sayısız kılıç ve mızrak yarasına ilaveten vücuduna 13 ok saplanmıştı!

Züheyr b. Kayn da çok yaman bir savaş verdi. Çok sayıda düşmanı hakladıktan sonra iki kişinin namertçe saldırısıyla atından yere düştü. İmam (a.s) buyurdu ki:

Yüce Rabbim seni kendisinden uzak tutmasın; sapıklardan bir gruba lanet ederek onları domuz ve maymuna dönüştürdüğü gibi, seni öldürenlere de lanet etsin!

İmam'ın (a.s) safındaki yârenlerden biri de, ünlü ok atıcısı Nâfi b. Hilal'di. Zehirli oklarıyla çok sayıda düşmanı haklamış, okları bitince kılıcını sıyrıp düşmana saldırmıştı. Yiğitçe bir çarpışmadan sonra etrafını sarıp kollarını kırdılar. Şimr onu esir alıp Sa'd oğlu Ömer'e götürdü ve onu öldürmesini istedi. Ömer: "Onu sen getirdin, istersen kendin öldür!" dedi.

Nâfi'den son sözü sorulduğunda: "Bizim şahadetimizi, yaratıklarının en aşağılık olanının eliyle gerçekleştirdiği için Rabbime şükürler olsun!" dedi ve Şimr'in eliyle şehit oldu.

Artık sayıca çok azalan İmam'ın yârenleri birer birer veya ikişer ikişer er meydanına çıkıp korkusuzca çarpışıyor ve İmam Hüseyin'in (a.s) gözleri önünde âdeta vefa ve iman sınavı vererek şehit düşüyor, zulme eğilmeyen dimdik duruşları ve açık alınlarıyla tarihin silinmez sayfalarına kaydediliyorlardı.

Kûfe şehrinin tanınmış simalarından ve namlı yiğitlerinden olan Abdullah b. Urve Gıfarî'yle kardeşi Abdurrahman, İmam'a (a.s) gelip: "Allah'ın selâmı üzerine olsun ey Eba Abdullah! Sayıca pek azaldık ve düşman size epey yakın şimdi! Biz seni savunup uğrunda şehit olmayı istiyoruz!" diyerek savaş izni istediler.

İmam (a.s): "*Size de selâm olsun! O hâlde çıkın meydana.*" diyerek izin verdi. İki kardeş, İmam'ın (a.s) gözleri önünde şehit düşene kadar yiğitçe çarpıştılar.

Ardından, amcaoğlu ve aynı anneden kardeşler olan Seyf b. Hâris b. Seri ile Malik b. Abd b. Seri ağlayarak İmam'ın (a.s) huzuruna çıktılar. İmam (a.s):

"Ey kardeşimin oğulları, neden ağlıyorsunuz?" diye sordu. "Yemin ederim ki çok geçmeden gözleriniz, yüce Rabbinin mükâfatı olan ebedî cennetle aydınlanacaktır."

"Allah bizi size feda eylesin!" dediler, "Vallahi kendimize değil, size ağlıyoruz biz. Düşman dört bir yandan sizi kuşatmış ve biz onları dağıtamıyoruz!" İmam (a.s) buyurdu ki:

Rabbim bu üzüntünüz ve bu fedakârca kaygınız hatırına takva sahiplerine verdiği en üstün mükâfatla mükâfatlandırsın sizi!

Bu iki mümin de, İmam (a.s) ile vedalaştıktan sonra er meydanına çıkıp şehit düşene kadar yiğitçe çarpıştılar.

Şia'nın önde gelen hatip ve yiğitlerinden olan "Hanzala b. Es'ed Şibâmî" İmam Hüseyin'in (a.s) önünde durarak ona atılan oklara ve mızraklara göğsünü siper ediyor ve şöyle haykırıyordu: "Ey kavim! Ben, Ahzab Savaşı'nda kâfirlerin başına gelen azabın sizin de başınıza gelmesinden korkarım! Nuh, Âd, Semud ve diğer kavimlere inen azap size de inecektir! Ey topluluk! Hüseyin'i öldürmeyin, aksi takdirde yüce Allah sizi azabıyla helâk eder!"

İmam (a.s) Hanzala'ya hitaben şöyle buyurdu:

Allah sana rahmet etsin ey Hanzala! Sen kendilerini hakka davet ettiğinde bunu reddederek sana ve arkadaşlarına küfür ettikleri zaman bu güruh Allah'ın azabına uğramayı hak etmiş oldu zaten! Kaldı ki şimdi elleri senin kardeşlerinin kanına da bulanmış durumda!

Hanzala: "Doğru buyurdunuz efendim." dedi, "Canım size

feda olsun! Ben de Rabbime kavuşmak, kardeşlerimin koştuğu ilâhî rızaya ulaşmak isterim!"

İmam (a.s) dedi ki:

Evet, senin için hazırlanmış olana koş! Bu, hem dünyadan, hem dünyalık olan her şeyden çok daha hayırlıdır elbet! Sana ölümsüzlük kazandıracak olan ve zevali bulunmayan saltanata koş!

Hanzala, İmam'la (a.s) vedalaşırken: "Selâm olsun sana ey Eba Abdullah! Allah'ın selâmı ve rahmeti sana ve ailine olsun!" dedi, "Rabbim bizi ve sizi cennette birlikte kılsın!"

İmam (a.s): "*Âmin! Âmin!*" buyurdu.

Hanzala, duraksamadan her yanı sarmış olan düşman ordusuna saldırdı ve şahadet sahiline canını ulaştırıncaya kadar yiğitçe çarpıştı.

Şevzeb ile Âbis'in Şahadeti

Şevzeb, Âbis b. Ebu Şebib Şakirî'nin kabilesine mensuptu. Şia camiasının önde gelen isimlerinden olan Şevzeb, hadis hafızı ve râvisiydi. Bu dalda ders verir, öğrenciler yetiştirirdi. Bölgesinde pek saygın ve sevilen bir mümindir. Âbis'le birlikte o da Kerbela'ya İmam'ın yanına gelmişti. Âbis, Şevzeb'e şöyle sordu: "Şevzeb! Bugün ne yapmak istiyorsun?"

Şevzeb: "Ne yapmamı bekliyorsun? Seninle birlikte Peygamberimizin evladının yanında ölünceye kadar savaşaçağım!" diye karşılık verdi.

Âbis: "Ben de senden bunu bekliyordum doğrusu!" dedi, "Şimdi Hüseyin'in yanına git ve seni de şehitler zümresine kabul etmesini iste ondan! Bil ki, bugün eline geçen bu fırsat bir daha eline geçmeyecektir! Zira yeryüzünden gökyüzünün

yücelerine adım atılabilecek gün bugündür! Sadece bugünlük amelin ve zahmetinin karşılığı, ebedî cennet ve ebedî huzur olacaktır!"

Şevzeb, İmam'ın (a.s) huzuruna varıp selâm verdi, izin alarak vedalaştı ve er meydanına çıkıp vuruşarak şehit oldu.

Onun şahadetinden sonra Âbis, İmam'ın (a.s) huzuruna vararak selâm verip: "Ey Ebu Abdullah!" dedi, "Yeryüzünde sizden daha fazla sevip bağlandığım kimse yoktur! Canımdan ve kanımdan daha değerli bir şeyim olsa, uğrunuza feda etmekten çekinmezdim asla! Şimdi, sizin ve babanızın dini üzerine öldüğüme şahit olmanızı istiyorum!"

Bunları söyledikten sonra kılıcını çekmiş ve yüzü yaralı olduğu bir hâlde savaş meydanına gitti.

Sa'd oğlu Ömer'in ordusundan Rabi b. Temim şöyle anlatır:

Âbis'i önceden tanırdım. Onun birçok savaşta nasıl yiğitlikler sergilediğini görmüş, cesaret ve kuvvetine tanık olmuşum. Onun meydana girdiğini görür görmez herkesi uyardım: "Bu adam, aslanlar aslanı Âbis b. Ebu Şebib'dir." diye bağırdım ve "Kimse onunla savaşa girmesin; onunla boy ölçüşen mutlaka canından olur!" dedim.

Âbis, aslanlar gibi kükreyerek meydana çıkacak er istiyordu. Ama kimse onun karşısına çıkmaya cüret edemiyordu. Koca bir ordunun bir kişi karşısında bunca aciz kalıp korkak davranması Sa'd oğlu Ömer'i sinirlendirmişti. Âbis'in taşlanması istedi ve o aşağılık ordu, bu iğrenç emri âdeta zevkle yerine getirerek Âbis'i taş yağmuruna tuttu.

Bu yiğit dilâverle çarpışmaya cüret edemeyenler, onu uzaktan taşla tutmuştu şimdi. Âbis, bu sırada kimsenin beklemediği bir şey yaparak bu çakallar sürüsünün rezaletine mühür bastı ve taşlardan kaçmasını bekleyen o azgın güruhun şaşkın

bakışları arasında başındaki tolgasıyla zırhını kaldırıp yere çaldıktan sonra düşmanı titreten bir narayla binlerce kişinin üzerine dalkılıç saldırdı.

Onunla teke tek savaşmaması için Yezidî orduyu uyaran harami şöyle anlatır:

İnanılmaz bir güç ve cesaretle saldırıyordu. Âbis'in her saldırısında en 200 kişinin korkuyla kaçarak birbirini ezdiğine defalarca şahit oldum. Korkunç bir savaşçıydı. Sonunda yoruldu ve aldığı onca kılıç, mızrak ve ok yaralarıyla bitkin düşünce, binlerce kişi birden üzerine çullanarak onu öldürüp başını kestiler. Birkaç kişi bu başı paylaşmıyor ve biraz ödül alabilmek için her biri onu kendisinin öldürdüğünü iddia ediyordu. Sa'd oğlu Ömer onları susturarak: "Onu hiçbiriniz tek başına öldüremedi; hepimiz el birliğiyle, birlikte öldürdünüz!" dedi.

İmam'ın (a.s) yârenleri birbiri ardınca meydana çıkıyor, kahramanca çarpışarak şehit düşüyordu. Ebu Şe'sa Behdelî, Ebu Umre Hanzalî, Ebuzer-i Gıfarî'nin azatlı kölesi Cavn, İmam'ın (a.s) müezzini Haccac b. Masruk, Amr b. Karaza el-Ensarî, Suveyd b. Amr el-Has'amî ve İmam Hüseyin'in (a.s) Türk hizmetkârı gibi şanlı arkadaşları birer birer meydana çıkıp aslanlar gibi çarpışarak şehit düşmüşlerdi.

Artık İmam'ın (a.s) yakın ailesinden, Haşimoğulları'ndan, Hz. Resulullah'ın (a.s) Ehlibeyti'nden başka kimse kalmamıştı. Şimdi, çarpışma ve şahadet şerbetini aşkla yudumlama sırası onlardaydı.

Hız. Ali Ekber'in (a.s) Şahadeti

Ali Ekber (a.s), özgürlükçülerin önderi Hz. Hüseyin'in (a.s) büyük oğluydu. Herkesçe çok sevilip sayılan ve fevkalâde güçlü ve yakışıklı olan Ali Ekber (a.s), hem ahlâk ve karakter,

hem fizik, ses ve konuşma ve hem de yürüyüşüyle dedesi Hz. Resulullah'ın (s.a.a) âdeta bir kopyası gibiydi. Kısa ömrünü ibadet, takva ve yoksullara, düşkünlere yardımla geçirmişti.

Düşmanları bile onun bu müstesna kişiliği önünde saygıyla eğilmiştir. Ehlibeyt'in büyük düşmanlarından olan Muaviye'nin bile onun hilafet için pek liyakatli olduğunu itiraf ettiği tarihte kayıtlıdır.⁽¹⁾ Ehlibeyt İmamları'nın (üzerlerine selâm olsun) onun bu fevkalâde kişiliği ve müstesna karakteri hakkında kullandıkları ibareleri, onunla ilgili ziyaret duası metninde görmek mümkündür. Bilhassa şu tabirler çok dikkat çekicidir:

Selâm olsun sana ey Sıddık, ey büyük ve öncü şehit ve ey hep önde olanların efendisi! Sen saadetle yaşayıp şahadetle öldün. Dünyadan, salih amelden başka bir şey götürmedin ve sen dünya yaşamında, en kârlı ticaret olan ahiretten başka şey için çabalamadın!

Hz. Ali Ekber (a.s), Haşimoğulları gençlerinin ve Ali oğulları yiğitlerinin en belirgin ve çarpıcı özelliği olan takva, asalet ve cömertlikle bezenmişti. Risalet ve İmamet mektebinde gelişip büyüyen Hz. Ali Ekber, insan yetiştirme okulunun iki büyük öğretmeni olan İmam Hasan'la (a.s) İmam Hüseyin'in (a.s) özel eğitim ve terbiyesinde yetişmişti. Nitekim ona ait olan ziyaret namede şöyle geçmektedir:

Selâm sana, ey Hasan ve Hüseyin'in evlâdı!

Evet, Hz. Ali Ekber (a.s), Ali bağının yüce selvisi, Zehra gülistanının kızıl ve şad gülü, Hüseyin'in büyük oğlu ve yürekler yakan Kerbela sahrasında Ehlibeyt'in ilk şehididir.

1- Şeyh Abbas Kummî'nin *Muntehe'l-Amal* ve Ebu'l-Ferec İsfahanî'nin *Mekatilü't-Talibiyin* kitaplarına müracaat ediniz.

Babasından cihat izni alıp da atını meydana doğru sürdüğünde, İmam Hüseyin (a.s) büyük bir hüznün ve kalbini parçalayan bir kederle arkasından onu süzmüş, canından çok sevdiği Ali'sinin gidişinden dolayı gözyaşlarını tutamamış ve gökyüzüne bakarak şunları söylemişti:

Ya Rabbim! Şahit ol ki, konuşması, davranışları ve fiziğiyle senin sevgili Peygamber'ine en çok benzeyen delikanlı, şu azgınlar güruhuyla boğuşmaya gidiyor! Biz ne zaman ceddimiz Resulullah'ı özleyecek olsak, bu gencin yüzüne bakardık. Allah'ım! Yeryüzünün bereketinden mahrum bırak şu güruhu! Aralarına ihtilaf ve ayrılık düşür. Yöneticilerini onlardan asla memnun ve razı kılma! Zira bu topluluk bize yardım edeceğini söyleyerek bizi buraya çağırdı; çağrılarını kabul edip geldiğimizdeyse, bize kılıçlarını çekip düşmanlığa başladılar!

Sonra Sa'd oğlu Ömer'e hitap ederek şöyle haykırdı:

Ne istiyorsun bizden sen?! Allah soyunu kessin ve sulbunu mübarek kılmasın senin! Ve benden sonra, seni yatağında öldürecek birini musallat etsin başına! Sen, benim soyumu kurutmaya yeltendin ve Allah Resulü'nün evladı olmamı hiçe saydın!

Ardından yüksek sesle şu ayeti okudu:

Gerçek şu ki Allah; Âdem'i, Nuh'u, İbrahim ailesini ve İmran ailesini seçip âlemler üzerine üstün kıldı. Onlar birbirinden türeme tek bir zürriyettir. Allah işitendir, bilendir!⁽¹⁾

Ali Ekber geceyi yarıp dünyayı aydınlatan güneş misali, savaş meydanına çıktı. Yezidî ordunun karşısında durmuş, cediti Hz. Resulullah'a (s.a.a) çok benzeyen simasıyla er mey-

1- Âl-i İmrân Suresi, 33 ve 34

danını âdeta nura gark etmişti. Tekbir getirerek haramiler guruhuna saldırdı. İnanılmaz cesareti ve görülmemiş gücü ve çevikliğiyle Hz. Ali'yi (a.s) hatırlatmıştı Yezid ordularına. Hayber fatihine yüreğinde beslediği kinle Yezid ordularına katılanlar, bir an bu yiğidin Ali (a.s) olduğunu sanarak dehşete kapılmışlardı. Ali Ekber (a.s) önüne çıkanı devirirken şu recezi okuyordu:

Ali oğlu Hüseyin'in oğlu Ali'yim ben!

Andolsun Kâbe'ye, Resul'e yakınız herkesten!

Kılıcım kırılıncaya dek vuracağım size ben!

Sizedir bu vuruşlar Haşimî ve Alevî gençten!

Babamı daima savundum ve savunurum ben!

Vallahi o haramzade⁽¹⁾ olamaz bize egemen!

Ali Ekber'in (a.s) kılıcının her inişinde birkaç kişi yere seriliyor, haramiler guruhu onun önünde çil yavruları gibi sağa sola kaçıyordu. Düşmanın telefâtı inanılmaz sayılara ulaşmıştı. Herkes korkuyla bağırıyor, yardım istiyordu. Sonunda Ali Ekber bu amansız saldırıdan yoruldu. Bir yandan çektiği susuzluk ve kavurucu sıcak, diğer taraftan aldığı yaralar ve giydiği zırhla silahların ağırlığı onu bitkin düşürmüştü. İmam'ın (a.s) yanına dönerek: "Babacığım!" dedi, "Susuzluk bitiriyor beni, şu silahlarla zırhın ağırlığına dayanamıyorum artık! Gücümü toparlamam için içebileceğim bir yudum su var mı?"

Biricik oğlunu bu halde gören İmam, şefkat dolu bakışlarla onu seyrederken gözyaşlarını tutamadı. Sevgi dolu metin bir sesle dedi ki:

1- Kasıt, İbn Ziyad'dır.

Oğlum! Biraz daha dayanırsan, deden Resulullah'la buluşacak ve bir daha susamamanı sağlayacak bir şerbet içeceksin onun elinden!

Canından geçen ve her şeyiyle kalbini Rabbine veren genç Ali Ekber tekrar savaş meydanına dönüp çakallar sürüsüyle boğuşmaya başladı. Görülmemiş bir güç ve cesaretle savaşıyor, Yezidî ordunun haramileri bu yiğidin karşısında hazan yapırları gibi dökülüyor, onun saldırdığı yerde âdeta bir koridor oluyordlardı. Ali Ekber bu saldırıda 80 haramiyi daha cehenneme yollamıştı. Sonunda başından aldığı ağır bir yarayla durakladı. Düşmanları göz açıp kapayıncaya kadar tepesine üşüşmüş, mızrak ve kılıçlarla ona saldırmışlardı. Atın dizginleri, artık gücü tükenmiş olan Hz. Ali Ekber'in ellerinden kaydı. Yiğit genç, yorgun ve yaralı vücudunu atın üstüne bıraktı. Kontrolsüz kalan at direk düşman askerlerinin içine daldı. Ali Ekber'i ortaya alan İbn Sa'd'ın ordusu, acımasızca ona darbeler indiriyordu. Ali Ekber'in bedeni parça parça olmuştu artık.

Ehlibeyt'in parlak güneşi, Kerbela'nın kızgın topraklarında yatıyordu şimdi. Ali Ekber son nefeslerini verirken: "Ey baba! Benden sana selâm olsun! Bu ceddin Resulullah'tır. Sana selâm söylüyor ve '*Bize kavuşmak için acele et.*' diyor!"

İmam (a.s) tarifi imkânsız bir acı ile Ali Ekber'inin başucuna koştı. Başını dizine alarak şefkatle okşadı, yanağını biricik Ali'sinin kanlar içindeki yanağına koyarak: "*Sana kıyanları Allah öldürsün!*" buyurdu ve ağlayarak: "*Senden sonra dünyaya da, dünya hayatına da yazıklar olsun artık!*" buyurdu.

Daha sonra Haşimoğulları'nın diğer gençlerine, Ali Ekber'in lime lime olmuş mübarek naşını çadırlara götürmelerini söyledi.

Ali Ekber'den sonra Haşimoğulları'nın hayatta kalan diğer erkekleri ve Ehlibeyt gençleri İmam'dan (a.s) izin alarak ardı ardına er meydanına çıkıp yiğitçe vuruştular. Her biri, birer kahramanlık örneği sergileyip birçok haramiyi cehenneme gönderdikten sonra Kerbela sahrasının bir köşesinde şehit düştüler. Abdullah b. Müslim b. Akil, Muhammed b. Müslim b. Akil, Muhammed b. Abdullah b. Cafer Tayyar, Avn b. Abdullah, Abdurrahman b. Akil, Cafer b. Akil, Abdullah-i Ekber b. Akil ve Muhammed b. Ebu Said b. Akil (hepsinin üzerine selâm olsun) de bu goncaların arasındaydı.

Hız. Kasım'ın Şahadeti

Sıra, İmam Hasan'ın (a.s) oğlu olan ve amcası İmam Hüseyin'in (a.s) pek sevdiği Kasım'a gelmişti. Kasım (a.s) gençliğinin henüz baharındaydı. İmam Hüseyin (a.s), ağabeyinin yadigârı olan Kasım'ın, silahlarını kuşanıp şahadete koşmaya hazırlandığını görünce, hasretle ona sarıldı; her ikisi de çokça ağladılar. İmam (a.s,) öz evladı biricik Ali Ekber'ini (a.s) katiller sürüsünün ortasına gönderirken, hiç duraksamamış ve hemen izin vermişti. Ama şimdi yüreği Kasım'ın gitmesine bir türlü elvermiyordu. Çok sevdiği biricik ağabeyi İmam Hasan'ın (a.s) yegâne emanetiydi çünkü o. Kasım ne kadar yalvarıyorduyse da, İmam (a.s) ona cihat izni vermiyordu.

Sonunda Kasım, gözyaşları içinde İmam'ın (a.s) ellerini öptü, ayaklarına kapanıp savaş izni vermesi için yalvardı ve istediği izni almayı başararak er meydanına koşup yiğitçe çarpıştı. Yaşının küçüklüğüne rağmen Kasım bu kısa ve kanlı çarpışmada 35 azgını öldürmeyi başarmıştı.

Kerbela ravilerinden Humeyd b. Müslim şöyle anlatır:

Ben Sa'd oğlu Ömer'in ordusundaydım. Er meydanına henüz buluşuna yeni girmiş çok genç bir çocuğun çıktığını

gördüm. Çok yakışıklıydı; yüzü dolunayı andırıyordu. Ayaklarına varan uzun bir gömlek giymiş, sol ayağında-ki sandaletin bağcıkları çözülmüştü; bunu hiç unutmam. Amr b. Sa'd Ezdî: "Vallahi ben şu çocuğa saldırıp öldüreceğim!" dedi. "Suphanallah! Neler söylüyorsun sen?! Etrafını saran onca adam ona yeter zaten, sen ne diye bir çocuğun kanına ellerini bulaştırmak istiyorsun ki?!" dedim. Ama o, bu alçakça niyetinde ısrarlıydı. "Vallahi onu ben öldüreceğim!" diyerek atını vahşice mahmuzlayıp oraya ulaştı ve kavganın kızıştığı bir sırada kılıçla onun başını yardı. Çocukcağız acı bir feryatla yüzüstü yere kapaklanıp, "Amca!" diye haykırmıştı...

İmam Hüseyin'in (a.s), yamaçtan süzülen bir kartal gibi ansızın orada belirdiğini gördüm. Bir nara atarak o katiller güruhunun içine daldı ve bir çırpıda hepsini dağıtarak o çocuğun katiline ulaştı. Bir aslan gibi kükreyen Hüseyin'in (a.s) kılıcından kurtulmak için sol kolunu yüzüne tutan Amr'in kolunun dirsekten koptuğunu gördüm. Amr dehşetle bir çığlık attı. Süvari arkadaşları onu kurtarmak için topluca İmam'a saldırdılarsa da, İmam (a.s) onların çoğunu hakladı ve bu kısa ama çok şiddetli çarpışmada Kasım'ın katili olan Amr, atların ayakları altında ezilerek feci şekilde can verdi.

Ortalığı saran toz duman çekilince, Hüseyin'in o çocuğun başını dizlerine alıp bağrına bastığını gördüm. Çocukcağız can vermek üzereydi, ayağını toprağa sürüp çekiyordu. Hüseyin (a.s) ona şöyle diyordu:

"Allah'a yemin ederim ki, yardıma çağırдыңın hâlde senin yardımına koşmamak, koşsa bile yardım edememek ve yardım ettiği hâlde o yardımın sana hiçbir fayda sağlamaması amcana pek ağır gelir! Senin canına kıyanlar Allah'ın rahmetinden uzak olsunlar!"

Sonra, Kasım'ın cansız vücudunu kucağına alıp çadırlara götürdü; Ehlibeyt şehitlerinin bulunduğu yerde, Ali Ekber'in mübarek naşının yanına yatırdı Kasım'ı...

Kasım'dan sonra Ebubekir b. Hasan, Abdullah b. Ali, Cafer b. Ali, Osman b. Ali ve Ebulfazl el-Abbas'ın kardeşleri gibi Haşimoğulları'nın diğer gençleri de birer birer İmam'dan izin alarak cihat meydanına çıkıp İmam Hüseyin'i (a.s) müdafaa uğruna yiğitçe çarpışarak can verdiler.

Hız. Abbas b. Ali'nin Şahadeti

Annesi Ümmü'l-Benîn'dir, adı Abbas. Lakabıysa, Ebulfazl'dır. Heybetli vücudu ve eşsiz siması, onu "Haşimoğulları'nın Ay Parçası" lakabıyla meşhur kılmıştı. O kadar uzun boyluydu ki, ata bindiğinde neredeyse ayakları yere değdi. Kerbela'da ağabeyi İmam Hüseyin'in (a.s) minik ordusunun komutanı ve sancaktarıydı. Şehit olduğunda 34 yaşındaydı. Önce üç kardeşini er meydanına gönderdi ve onların İmam Hüseyin (a.s) uğruna çarpışıp şehit düşmelerine şahit oldu, böylece üç kardeşinin şahadetine şahit olmanın ecrine vardı. Onların şahadetinden sonra da, artık yapayalnız kalmış olan ağabeyi İmam Hüseyin'e (a.s): "Acaba canımı senin uğrunda feda etmeme izin verir misin?" dedi.

Onun bu sözü İmam'ı (a.s) pek sarstı. Yiğit kardeşi Abbas'a sarılarak ağladı. Sonra da yaşlı gözlerle ondan son bir defa su getirmesini istedi. Hz. Abbas, Yezidî ordunun karşısına çıkarak onlara öğüt verip nasihatlerde bulundu ve Allah Resulü'nün (s.a.a) Ehlibeyti'ni rahat bırakmalarını istedi. Ama onun iman dolu sıcak sözleri, imansızlar güruhunun taşlaşmış kalbini etkilemedi. Geri dönüp, durumu İmam'a (a.s) bildirdi.

Kervandaki çocuklar susuzluktan inliyorlardı. Fazilet ve er-

dem timsali Abbas, daha fazla dayanamazdı buna; su tulumunu boynuna asıp atına atladı ve yanına sadece mızrağını alarak doludizgin Fırat'a doğru ilerlemeye başladı. İmam'ın (a.s) kervanının su almaması için Fırat kıyılarına dizilen 4 bin asker, Abbas'ı yaklaştırmamak için ok yağmuruna tuttularsa da, yiğit Abbas inanılmaz bir cesaretle düşman deryasının ta kalbine daldı. Bir aslanın, tilki sürüsüne saldırması gibi, onlara hücum etti.

Hızla Hz. Abbas, önüne çıkanı cansız yere seriyor, hızla Fırat'a yaklaşıyordu. Kimse ona yaklaşmaya cesaret edemiyordu artık. Düşman ordusunda olanları görüp de nakleden ravilerin aktardığına göre, bu kısa çarpışmada Hz. Abbas b. Ali, düşman ordusundan 80 kişiyi haklamıştır. Yıldırım gibi düşman ordsuna dalan Hz. Abbas bir çırpıda Fırat'a varmayı başarmıştı. Nicedir susuzluktan kavruluyordu.

Bu zorlu ve sert çarpışma, susuzluğunu daha da körüklemiş, dili damağına yapışmıştı. Gürül gürül akan koca Fırat'ın buz gibi sularındaydı şimdi! Gayr-i ihtiyarî bir hareketle eli suya gitti. Avucunu doldurup tam içeceği sırada ağabeyi İmam Hüseyin'le (a.s) Ehlibeyt'in susuz yavrucaklarının hâlini hatırladı. Avucundaki suyu Fırat'a geri döktü. Hemen su tulumunu doldurmaya başladı.

Su tulumunu sağ omzuna atıp var gücüyle dizginlere asıldı. Bir an önce kervana varmalı ve susuzluktan kıvranan yavrucaklara su yetiştirmeliydi. Ne var ki, Yezid ordusu onu dört bir yandan kuşatmış, çadırlara su götürmemesi için binlerce atlı üzerine çullanmıştı. Onlar aç kurtlar misali saldırıyor; kahraman Abbas ise aslanlar gibi bu etten duvarı yara yara ilerliyordu. Soysuz bir münafık, gizlendiği hurma ağacının ardından ansızın kılıcını sallayarak Abbas'ın sağ kolunu yere düşürdü.

Ama o, hiçbir şey olmamışçasına su tulumunu hemen sol omzuna atarak vahşiler sürüsünü gerilemeye zorladı. Bir yandan da meydanı titreten naralarla şu recezi okuyordu:

Vallahi sağ kolumu kesseniz de,
Koruyacağım dinimi gerçekten de!
Pak ve emin Peygamber'in evlâdını,
Koruyacağım ben sadık imamımı!

Hız. Abbas (a.s) tek koluyla dövüşe devam ediyordu ki, ansızın aynı melun yine onu pusuya düşürerek sol kolunu da kesti. Yiğit Abbas su tulumunu dişiyle tutup üzerine kaparak kervana ulaştırmaya çalıştı. Ancak tuluma saplanan bir ok onun son ümidini de alıp götürdü ve su yere döküldü. Ansızın gelen ikinci ok, kolsuz ve savunmasız olan Abbas'ın göğsüne saplanınca, atından yere düştü ve kahraman Abbas: "Kardeşim bana yardım et!" diye bağırdı.

İmam Hüseyin (a.s) yanına vardığında Abbas, kollarını yitirmiş, yüzlerce yara almış bir hâlde, kanlar içinde yerde yatıyordu. İmam, gözyaşları içinde, Abbas'ını kucaklayıp: "İşte şimdi belim kırıldı; tedbirim ve çarem azaldı!" dedi.

Hız. Abbas'ın ihlâs, cesaret, fedakârlık, vefa ve şahadet aşkı öylesine eşsizdi ki, İmam Seccad (a.s) onu anarken şöyle buyurur:

Allah, amcam Abbas'a rahmet eylesin; kardeşi için kendisini feda etti, canını onun uğruna verdi, onun uğrunda kollarını vermekten çekinmedi. Yüce Rabbi de buna karşılık iki kanat verdi ona; bu kanatlarla cennette meleklerle birlikte dilediği gibi uçar. Amcam Abbas'ın kıyamet günü yüce Allah indinde öyle bir makamı olacaktır ki, bütün şehitler gıpta edecektir ona!

Özgürlükçüler Önderi Hüseyin'in Savaşı ve Şahadeti

İmam Hüseyin (a.s) artık yapayalnız kalmıştı. Etrafında kendisine yardım edecek hiç kimse kalmamıştı. Kardeşlerinin, çocuklarının, ashabının kanlı bedenleri Kerbela'nın kızgın toprağında yatıyordu.

İmam Hüseyin'in (a.s) kalbi, dayanılmaz acı ve kederle doluydu; ama başı dimdikti. Olanca heybeti ve öfkeyle çatılmış kaşlarıyla karşısındaki azgın güruhu seyrediyordu atının üzerinde. Onun en sevdiği insanlar, yeryüzünün en nadide insanları, bu azgın güruh tarafından katledilmişti şu birkaç saat içinde. Ve haramiler bu iğrenç katliamı kutluyor, iğrenç kahkahalar atarak gülüp tepiniyor, onu şimdi yapayalnız yakalamanın kendilerine verdiği hayvanî zevkle ona pençe ve tırnak göstererek tehdit ediyorlardı. Cahiliye devrinden taşıyıp Resulullah (s.a.a) döneminde ustaca bir münafıklıkla gizledikleri intikam ve kin hırsıyla dolu o iğrenç yüzlerini, şimdi açığa çıkarmışlardı. Bir aslanı tek başına yakalayıp pusuya düşüren bu çakallar sürüsü, hem ona yaklaşımdan dehşetle korkuyor, hem de onu bir an önce parçalayabilmek için dişlerini gıcırdatıp fırsat kolluyordu.

İmam Hüseyin (a.s) ilâhî sevgi ve vefa timsali, bir dağ heybetiyle eyere oturmuş, haramiler güruhunun zafer edalarıyla etrafını sarmasını seyrediyor, bakışlarında cennet nuru parlıyordu. Şirk ve fesadın doruğunu seyreden peygamberlerin bakışlarındaki nefret ve acıma duygusu vardı onun da bakışlarında. Atını mahmuzlayıp iyice yaklaştı onlara. Vahşiler güruhunun karşısında vakarla durdu. Birkaç saat içinde uğradığı bela ve felaketler, bağrını dağlayan evlat ve kardeş acısı, onca şehidin kalbine vurduğu dert, inanılmaz bir vakar ve olağanüstü bir heybet katmıştı İmam'ın (a.s) heybetine. Kalbi acı ve öfkeyle

dolduğu hâlde, sevgili Rabbinin rızası için, bu azgınlar güruhunu son bir kez daha hidayete davet edip ebedî cehennem ateşinden kurtarabilmek amacıyla, Peygamberimsi bir yumuşaklık ve metanetle onlara seslenip gür bir sesle haykırdı:

Ey insanlar! Hangi sebeple benim kanımı helâl görüyorsunuz? Ben sizin Peygamber'inizin kızının oğlu değil miyim?! Aranızda Resulullah'ın çoluk-çocuğuna zarar vermek isteyen düşmanı engelleyecek kimse var mı?! Bizim hakkımızda Allah'tan korkan biri var mıdır aranızda?! Allah'tan sevap alma ümidi ile yardıma koşacak kimse var mı burada?! Allah rızası için bize yardımcı olmak isteyen var mı aranızda?!

İmam Hüseyin'in (a.s) nefesindeki hidayet nuru kelimasına yansımış ve Yezid ordusundan Sa'd b. Hars el-Ensârî ile kardeşi Ebu'l-Hutuf'un gaflet uykusundan uyanarak ebedî zillet ve cehennemden kurtulmalarını sağlamıştı. İmam Hüseyin'in (a.s) sözleriyle kendilerine gelen bu iki kişi, aniden saf değiştirip Yezidî orduya saldırdılar. Çok sayıda katili yere serdikten sonra da şahadet saadetine nail oldular.

İmam'ın (a.s) kendisine yardım edecek birini aradığını duyan kervandaki kadınlar yüksek sesle ağlamaya başladılar. İmam (a.s) çadırların önüne gelip kardeşi Zeyneb'e (s.a): *"Minik yavrumu getir de onunla vedalaşayım!"* dedi. Kundaktaki bebeği getirdiler. İmam (a.s) onu son kez öpmek için başını uzattığı sırada Yezid ordusunun okçularından Hermele b. Kâhil Esedî'nin attığı ok, yavrucağın boğazına saplandı. Bebek babasının kollarında can vermişti. Avucunu bebeğin boğazından akan kana tuttu; avucu kanla dolunca onu göğse savurup: *"Allah'ım! Bu da kolaydır bana. Çünkü sen her şeyi görmektesin!"* buyurdu.

Sonra da atını doludizgin düşmanın üzerine sürüp şu recezi okudu:

Bu topluluk döndü dinden, saptı küfre.
Allah'ın rızasına sırt çevirmişlerdi eskiden de.
Ali ile en hayırlı ebeveyne sahip ve en kerim
Oğlu Hasan'ı katletmişlerdi bu güruh-i zalim!
"Halkı toplayın savaşmak için Hüseyin'le!"
"Haydi, durmayın gelin!" diyen bunlardı yine!

Kınından çıkmış kılıcını elinde tutar bir hâlde İbn Sa'd'ın ordusunun karşısına geçti. Hayata doymuş, Rabbiyle buluşacağı anın özlemiyle tutuşup şahadete susamıştı. Şöyle bir recez okudu:

Oğluyum ben pak Ali'nin, Âl-i Haşim'den.
Bunlar yeter bana, başka şeyle öğünmem.
Ceddim Resulullah'tır, en üstünü canlıların!
Biz, Allah'ın meşalesiyiz arasında insanların!
Anam Fatıma'dır benim, Peygamber'in kızı.
Amcam Cafer-î Tayyar'dır cennette iki kanatlı.
Allah'ın dosdoğru kitabı nazil olmuştur bize.
Vahiyle hidayet bizde anılır hep iyilikle.
Biz, tüm insanlara Allah'ın eminleriyiz.
Ve bunu gizli-açık, herkese söylemişiz!
Havuz'un sahipleriyiz, içiririz bize uyanlara
Resulullah'ın kâsesiyle, kimse kalkamaz inkâra!
Şîllerimiz itaat edenlerin en hayırlılarıdır.
Düşmanlarımızsa, kıyamette hüsrandır!

İmam Hüseyin (a.s) daha sonra harami güruhundan er istedi. Karşısına kim çıktıysa, bir vuruşta cehennemi boyluyordu. Düşmanın birçok cesur savaşçısını kılıçtan geçirdi.

Çok geçmeden, İmam'la teke tek savaşa cüret eden kimse kalmamıştı. İmam (a.s) küfür ordusunun sağ kanadına yıldırım gibi dalarak şu recezi okumaya başladı:

Ölüm hayırlıdır zilletle yaşamaktan,
Zillet de cehennem ateşine atılmaktan!

Haramiler ordusunun sol kanadına saldırırken de şu recezi okumaktaydı:

Ben Ali oğlu Hüseyin'im!
Baş eğmemeye yeminliyim!
Yeminliyim babamın ailesini savunmaya,
Resulullah'ın dininden dönmem asla!

Aşura gününün şahitlerinden biri şöyle anlatır:

Etrafını kalabalık ordular sardığı, evlatları ve yârenleri gözleri önünde öldürüldüğü, ailesinin kadınları ve çocukları kuşatma altına alındığı hâlde Hüseyin gibi cesaret ve kahramanlık sergileyebilen bir başkasını vallahi görmedin ben! Çünkü bütün bu acılara ilaveten aldığı yaralar ve çektiği korkunç susuzluk dayanılır gibi değildi.

Tüm bunlara rağmen onun azim ve metanetinde zerrece gevşeme olmadı, cesaret ve umudu zerrece azalmadı; inanılmaz bir azim ve salâbetle savaşıyor, vurduğunu deviriyor, kılıcının dairesine gireni öldürüyordu.

Düşman askerlerinin en azılıları ona saldırmaya yeltendiğinde, öylesine yıldırım gibi iniyordu ki, aslan saldırısına uğrayan sürüler gibi onun önünden kaçışıyor, can havliyle sığınacak delik arıyorlardı. Allah'ın aslanı Ali'nin oğluydu o; düşmanı tarumar ettiğinde, karşısına yeni birlikler çıkıyor, o sanki hiç yorulmamış gibi fırtına misali ortalarına dalıp çekirge sürüsü gibi onları da dağıtıyor ve kısa

sürede etrafı boşalınca, tekrar düşmana karşı durup: "*La havle ve la kuvvete illa billâh!*" diyordu.

İbn Şehraşub'la diğer tarihçiler, Aşura günü İmam Hüseyin'in (a.s) girdiği çatışmalarda yaralandığı binlerce kişiden başka, öldürdüğü kâfir sayısının bin dokuz yüz elli kişi olduğunu yazarlar. Bunu gören Sa'd oğlu Ömer, İmam Hüseyin'le (a.s) baş edebilecek kimse olmadığını ve bu gidişle bütün ordu-sunun dağılacağını anlamıştı. Hemen kendisini toparlayarak askerlerine: "Yazıklar olsun size! Kiminle savaştığınızı bilmiyor musunuz siz?! En güçlü Arap silahşorları yere seren ve Allah'ın aslanı lakabını alan yenilmez savaşçı Ali'nin oğlu var karşınızda! Bütün birlikleri toplayıp dört bir taraftan hep birlikte saldırın ona; yoksa hepimizin işi bitiktir!" diye bağır-dı.

Sayıları on binleri bulan katiller sürüsü ok, mızrak, kılıç ve hatta taşlarla o Hazrete karşı toplu bir saldırıya geçtiler. Bu sırada bir an İmam (a.s) ile çadırların arasına girebilmeyi başardılar. Düşman birliklerinden biri bunu fırsat bilerek alçakça bir girişimde bulundu ve içinde kadınlarla çocukların olduğu çadırlara doğru hücumla geçti.

Bunu gören İmam (a.s) buyurdu ki:

Ey Ebu Süfyan Oğulları'nın Şiîleri! Dininiz yoksa ve kıya-met gününe inanmıyorsanız, en azından bu dünyanızda özgür insanlar olun. Aslınıza dönün! Sizler Arap'sınız! Araplar merttirler!

Şimr uzaktan: "Ey Fatıma'nın oğlu, neler diyorsun sen?" diye bağır-dı. İmam (a.s) şöyle karşılık verdi:

Ben sizinle savaşıyorum, siz de benimle savaşıyorsunuz. Kadınların ne suçu var?! Bari ben yaşadığım sürece is-yankârlarınızı ailemin çadırlarından uzak tutun!

Şimr, adamlarına: "Ey Askerler! Bu yiğit ve kerim adamın ehlibeytinden uzak durun. Onu öldürmeye çalışın. Zira bizim işimiz sadece onunla!" dedi.

Bütün birlikler tekrar İmam'a (a.s) saldırdı, İmam (a.s) da atını doludizgin onların üzerine sürerek kahramanca bir çatışmaya daha girdi. İnanılmaz bir güçle vuruyor, karşısına çıkanı cansız yere seriyordu. Hangi tarafa yönelse askerler önünden kaçıyor, çil yavrusu gibi dağılıyorlardı. İmam (a.s) bu korkaklar sürüsüyle savaşmaktan yorulmuştu. Bir yandan da susuzluk, takatini kesiyordu.

Atını Fırat'a doğru sürdü. Susuzluğunu gidermesi hâlinde yepyeni bir enerjiyle kendilerine saldıracığını bilen Yezid ordusu dehşete kapılmış, İmam'ın (a.s) suya ulaşmasını engellemek için telaşa düşmüştü. Ordu, Fırat'la İmam'ın arasına girmişti artık.

Dört bin okçuyla Fırat'ın kıyılarına dizilen ordunun komutanları olan A'ver-i Selemî ile Amr b. Haccac, Sa'd oğlu Ömer'in komutasındaki orduya bağırarak İmam'ı (a.s) oraya yaklaştırmamalarını istediler. Fakat İmam (a.s) göz açıp kapayıncaya kadar önünü kesen etten duvarı elindeki kılıçla yarmayı başararak Fırat'a ulaşmıştı. Bir avuç su aldı, tam içeceği sırada katiller sürüsünden biri onu engellemek için: "Hey! Hüseyin! Sen suyun peşindeyken, düşmanların namusuna saldırıyor, baksana!" diye bağırdı.

Bu söz, İmam'ın (a.s) avucundaki suyu dökmesine yetmişti. İffet ve mertlik timsali İmam Hüseyin (a.s) bir damla su içmeden bir çırpıda çadırlara ulaştı.

İmam Hüseyin (a.s) bir kez daha o içler acısı sahneyi yaşadı. Ehlibeytiyle bir daha vedalaşıp onlara sabırlı ve güçlü olmalarını söyleyerek şöyle buyurdu:

Şunu biliniz ki, yüce Rabbim sizi koruyacaktır. Onlar size dokunamayacak ve Rabbim onların şerrinden sizi kurtaracaktır. Allah bu işin sonunda size hayır ve iyilik verecek, düşmanlarınızı ise türlü bela ve azaplara boğacak. Buna karşılık sizi türlü nimetler ve kerametlerle mükâfatlandıracaktır. O hâlde, şikâyetle bulunmayın ve konuşmayın. Aksi hâlde makamınız alçalır.

Sonra İmam (a.s) tekrar savaş meydanına dönüp katiller sürüsüyle yaman bir çarpışmaya girdi. Kısa sürede birçoğunu kanlar içinde yere sermişti. Yezid ordusu İmam'ı (a.s) ok yağmuruna tuttu; ama o yiğit ve korkusuz insan hiçbir şeye rağmen düşmana sırt çevirmiyordu. Zırhına saplanan oklarla mübarek göğsü âdeti ok sadağına dönüşmüştü. Aşura gününün şahitlerinden olan İmam Bâkır (a.s): *"Dedem İmam Hüseyin'in mübarek vücudunda o gün tam 320 yara saydık."* buyurur.

Savaş iyice kızışmış, İmam'ın (a.s) kılıcından kaçan korkaklar etrafını boşaltmış ve sürekli ona taş ve mızrak savuruyorlardı.

İmam (a.s) çok yorulmuştu; bir yandan aldığı yaralar, diğer yandan nicedir kızgın güneşin altında çektiği susuzluktan bitkin düşmüştü artık. Nefes tazelemek için bir lahza durdu. İşte tam bu sırada katiller guruhundan bir soysuzun savurduğu taş, İmam'ın (a.s) mübarek alnını parçalayıp bütün yüzünü kanlara boyadı.

İmam (a.s) gözlerine inen kanları temizlemek için elbisesinin eteğini kaldırdığı sırada bir başka soysuzun attığı üç köşeli zehirli bir ok cennet gençlerinin efendisinin mübarek göğsüne saplandı. Yakından atılan uzun ok, İmam'ın (a.s) mübarek göğsünden girip sırtından çıkmıştı.

İmam'ın (a.s) ağzından şu cümleler döküldü:

Bismillahi ve billahi ve ala milleti Resulillah, sallallahu aleyhi ve alih...

Elini atıp oku uç kısmından tuttu ve çekip çıkardı! Öldürücü bir yaraydı bu. Okun çıktığı yerden oluk oluk kan akıyordu. Resulullah'ın (s.a.a) nadide çiçeği İmam Hüseyin (a.s) elini yaranın altına tutup kanla doldurdu ve avucundaki kanı göğse doğru serpti ve bunu birkaç kez tekrarladı. Bu sırada inanılmaz bir şey oldu! İmam'ın göğse serptiği kanlardan bir damlası bile yere düşmedi. İmam (a.s) tekrar avucuna doldurduğu kanı bu defa yüzüne gözüne sürüp mübarek sakalını kanıyla âdeta yıkayarak şöyle buyurdu:

Yüzüm gözüm kanlar içinde, kendi kanıma boyanmış olarak ceddim Resulullah'la buluşacağım ve katillerimin adını ona söyleyeceğim!

İmam'ın (a.s) artık savaştan gücü kalmamıştı. Bunu fırsat bilen Salih b. Vehb Mezenî adlı soysuz, aniden saldırarak mızrağını var gücüyle İmam'ın göğsüne sapladı. Bu şiddetli darbe, takva ve vefa dağını devirmişti. İmam (a.s) dayanılmaz bir acıyla atından yere düştü. Sağ yanağı üzerine yerde yatıyordu. Ama hâlâ direniyordu. İnanılmaz bir güçle ayağa kalkmayı başardı. Güçlkle ayakta duruyordu. Öldürmek için yanına yaklaşanların kimi ani bir korkuyla, kimi de ani bir utançla geri çekiliyor, cennet gençlerinin efendisine doku namıyorlardı.

Derken Malik b. Nesr adlı bir soysuz iğrenç küfürler ederek atını İmam'a (a.s) doğru sürüp kılıcıyla onun mübarek başını yardı.

Bu sırada İmam'ın (a.s) ağabeyi İmam Hasan'ın (a.s) küçük yaştaki oğlu Abdullah, çadırlardan fırlayıp çok sevdiği amcasına doğru koşmaya başladı. Hz. Zeyneb (a.s) onu engellemeye çalıştı; İmam (a.s) da görmüş ve Hz. Zeyneb'e: "*Onu bırakma, engel ol!*" diye bağırıyordu. Ama sevgili amcasını o hâlde görmeye dayanamayan küçük Abdullah'ı kimse tutamadı. Bir çırpıda amcasına ulaştı.

Tam bu sırada Ebcer b. Kâ'b kılıcını İmam'a indirmek için hazırlanıyordu ki, Abdullah masumane bir hareketle minik kolunu amcasını korumak için siper etti ve "Yazıklar olsun sana! Amcamı mı öldürmek istiyorsun?!" diye haykırdı. Caninin kılıcı masum yavrucağın kolunu koparmış, küçücük kolu derisinden yere sallanmıştı. Abdullah acı ile feryat etti. İmam (a.s), son bir gayretle küçük Abdullah'a sarılıp onu bağrına bastı. Minik Abdullah bir müddet sonra amcasının kollarında çırpınarak can verdi.

Çakallar sürüsü, birkaç dakika öncesine kadar bakmaya bile korktukları aslanı ağır yaralar içinde yapayalnız ve kıpırdayamayacak bir hâlde ele geçirmiş olmanın zevkiyle hayvanca çılgınlıklar atıyordu. Sinelerinde yıllardır Muhammed-i Mustafa'nın (s.a.a) soyuna ve Allah'ın aslanı, şah-ı merdan Aliyyu'l-Murtaza'ya (a.s) besledikleri kını kusmak için fırsat kollayan aşağılıklar sürüsü, bekledikleri fırsatı ele geçirmişlerdi şimdi.

Yetişen her soysuz, bir darbe indiriyordu mazlum ve savunmasız Hüseyin'e! Şimr: "Ne bekliyorsunuz hâlâ!" diye bağırды hayvanca: "İşini neden bitirmiyorsunuz şunun?!"

Vücudunun paramparça olmasına ve onca öldürücü yara almasına rağmen Allah'ın aslanının oğlu, hâlâ dimdik ayakta duruyordu...

Tarihin bütün soysuzlarına, insanlığın gördüğü ve göreceği bütün münafıklarla satılmış katillere meydan okurcasına âdeta.

İğrenç çılgınlıklarla tekrar saldırdılar İmam'a (a.s). Husayn b. Temim adlı soysuz, ayakta can vermek üzere olan İmam Hüseyin'in (a.s) mübarek ağzına bir ok sapladı!

Ebu Eyyub Ganevî adlı bir diğerinin attığı ok, İmam'ın (a.s) mübarek boğazına saplandı.

Oysa Hz. Resulullah'ın (s.a.a) buselere boğduğu yerlerdi bunlar. Buralarda Resulullah'ın (s.a.a) dudaklarının izi vardı. Ümmetin azgınları o mübarek yerleri ölüm oklarıyla vurmadaıdı şimdi.

"Sizler için yerine getirdiğim peygamberlik vazifesine karşılık olarak, soyum olan Ehlibeyt'imi sevmenizden başka bir şey beklemiyorum sizden!"⁽¹⁾ diye buyuran Peygamberlerine, ümmeti böyle teşekkür etmedeydi şimdi.

Resulullah'ın Ehlibeyti'nin nadide yiğidi İmam Hüseyin'e (a.s) azgın köpekler gibi saldıranlar, asr-ı saadet döneminden beri gizlenen bir küfür ve şirkin zehrini kusmaktaydılar iman timsaline şimdi.

Zur'a b. Şerik, İmam'ın (a.s) sol eline bir kılıç savurdu. Eli, avucundan kopup yere düştü İmam'ın.

Bir diğer zalimin omzuna vurduğu darbeyle İmam (a.s) yere yığıldı.

Takati kalmamıştı artık. Zorlukla ayağa kalkmaya çalışıyor, ama savunmasız vücuduna inen darbelerle tekrar yere düşüyordu.

Derken Sinan b. Enes adlı bir soysuz, mızrağını var gücüyle İmam'ın mübarek boğazına sapladı. Hâlâ yıkılmadığını görüncü, bu defa da İmam'ın mübarek göğsüne indirdi mızrağını. Bununla da yetinmeyip sadağından çektiği oku İmam'ın (a.s) boğazına sapladı.

İmam (a.s) düşmüş, yere yığılmıştı artık.

Hevlî b. Yezid İmam'ın başını kesmek için koştu; ama ona yaklaşınca korkuyla titreyip geri döndü.

1- *"De ki: Ben buna karşılık sizden akrabalık sevgisinden başka bir ücret istemiyorum."* (Şûrâ, 23)

Kötülük ve gaddarlıkta diğerlerinden daha ileri olan Şimr, ona sinirlenip küfürler savurarak hançerini çekti ve inanılmaz bir canilik işleyerek İmam Hüseyin'in (a.s) mübarek başını kesti.

Bu sırada koyu siyah renkli bir toz bulutu havayı sardı. Birdenbire kızıl bir rüzgâr esmeye başladı ve ortalık karardı.

Kimseden çıt çıkmıyordu. Herkes korku ve dehşetle ilâhî azabı beklemeydi. Bir süre sonra hava sakinleşti ve hava aydınlanmaya başladı.

Evet, böylece Aşura güneşi al kanlara boyanmış, Yüce Yara-dan'ın canlı Kur'ân'ı olan Ehlibeyt-i Resulullah'ın (s.a.a) İmam Hüseyin'i (a.s), Emevîlerin bir avuç kiralık katili eliyle İslâm'a ve Peygamberimiz Hz. Muhammed'e (s.a.a) kin besleyen azgın bir güruh tarafından lime lime edilip ayaklar altına alınmıştı. Dinler tarihinin gördüğü ve göreceği en büyük facia ve insanlık tarihinin şahit olduğu en kara sayfaydı bu.

Selâm olsun sana ey Sarallah, ey Allah'ın kanı!

Uğruna canlarını feda etmekten çekinmeyip şüheda silsilesinin baş tacı olan o büyük ruhlara selâm olsun.

İMAM HÜSEYİN'İN AHLÂKI VE DAVRANIŞLARI

İmam Hüseyin'in (a.s) yüce Rabbine ibadet ve din-i mübin-i İslâm'ın prensip ve ahkâmını insanlara öğretip yaşatmakla geçen 56 yıllık hayatı dikkatle incelendiğinde, bu örnek insanın, ceddi Resulullah'ın (s.a.a) dininin ihyasından başka gaye taşımadığı ve ömrünü, bizlerin idrakinden dahi aciz kalacağı çok üstün ve derin manalara vakfettiği anlaşılabacaktır. Şimdi bu nadide insanlık öğretmenin hayatından bazı kesitlere kısaca göz atalım:

İbadeti

İmam Hüseyin ibadet, namaz ve duaya pek düşküncü, Kur'ân okuyup Rabbine istiğfarda bulunmayı pek severdi. Bazen bütün gününü ve gecesini yüzlerce rekât namaz kılma ile geçirirdi.⁽¹⁾ Hatta ömrünün son gecesini dua ve ibadetle geçirebilmek için düşmanlarından mühlet isteyerek: *"Rabbim de bilir ki, ben namaz kılmayı, Kur'ân okumayı ve doyaya dua edip istiğfarda bulunmayı pek severim!"* buyurmuştur.⁽²⁾

1- Ikdu'l-Ferid, 3/143

2- el-İrşad, Şeyh Müfid, s.214

Haccı

İmam (a.s) defalarca yaya olarak hacca gitmiştir.⁽¹⁾ Galib el-E-sedî'nin Bısr ve Beşir adındaki iki oğlu şöyle rivayet ederler: Zilhicce ayının dokuzuncu günü, Arefe'nin ikinci vaktinde, Arafat çölünde İmam Hüseyin (a.s) ile beraberdik. Büyük bir kulluk ve itaat duygusuyla çadırdan çıkıp evlatları, kardeşleri ve ashabından kalabalık bir grupla dağın sol eteğinde durdu. Yüzünü Kâbe'ye doğru döndü, zayıf ve kimsesiz düşkünler gibi ellerini semaya açıp şöyle dua etti:

Hamd, Allah'a mahsustur. Öyle bir zattır ki, O'nun hük-münü geri çeviren, verdiğini engelleyen olmaz. Hiçbir sa-natkârın yaptığı O'nun yaptığı gibi değildir. O'dur büyük cömert. Her çeşit mahlûk yarattı. Hikmetiyle yarattıklarını sağlam kıldı. Hiçbir sır O'na gizli kalmaz. O'nun katın-da emanetler (ameller) asla zayi olmaz. Herkesi yaptığı-na karşılık mükâfatlandıran; kanaat edenin işini düzene koyandır; kendisine yakarana merhamet eden, -kulları-na- yararlı şeyleri ve kapsamlı Kitab'ı (Kur'ân'ı) yayılan nuruyla indirendir. Duaları duyan (kabul eden), kederleri gideren, dereceleri yükselten ve zorbaların kökünü kazı-yandır. O'ndan başka ilâh yoktur. Hiçbir şey O'na denk olamaz. Eşi ve benzeri yoktur. İşıttir, görendir, latif⁽²⁾ ve habirdir (hiçbir şey O'na gizli kalmaz ve her şeyin inceli-ğinden haberdardır, agâhtır). O, her şeye kadir.

Allah'ım! Ben sana yöneliyorum; rabbaniyetine şahadet

1- Menâkıb-ı İbn Şehraşub, 3/224 ve Usdu'l-Gâbe, 2/20

2- Merhum Şeyh Saduk, Allah'ın isimlerinden olan Latif'in anlamı hak-kında şöyle yazar:

Latif'in iki anlamı vardır: 1- Çok küçük şeyleri yaratan ve işleri çok ince, dakik ve zarif olan. 2- Yarattıklarına iyilikte bulunan, lütuf eden. (Tevhid-i Saduk, s.217)

ediyor ve ikrar ediyorum ki Rabbim sensin, dönüşüm sanadır; ben anılacak bir şey değilken kendi nimetinle beni var ettin. Beni topraktan yarattın... Sonra beni, önceden gerçekleştirdiğin hidayet için tam ve mükemmel bir yaratılışla dünyaya getirdin. Beşikte küçük bir çocuk iken, beni her türlü tehlikeden korudun. Beni, en temiz gıda maddesi olan anne sütüyle rızıklandırıdın. Dadıların kalplerini bana şefkatli kıldın. Şefkatli annelerle beni her türlü tehlike ve cinlerin nüfuzundan korudun.

Beni kusur ve noksanlıktan salim kıldın. Şanın yücedir ey Rahîm ve Rahman! Konuşmaya başladığımda, bana bol nimetlerini tamamladın. Her geçen yıl beni daha ziyade terbiye ettin. Yaratılışım kemale ulaşip aklım mutedil olunca, hüccetini bana farz kıldın. Şöyle ki, seni tanımayı kalbime ilham ettin ve beni kendinin acayip hikmetlerine hayran bıraktın. Gökte ve yerde yarattığın varlıklar hakkında beni bilinçlendirdin. Bana, şükrünü ve zikrini yerine getirmeyi tembih ettin; sana itaat ve ibadet etmeyi üzerime farz kıldın. Bana peygamberlerinin vasıtasıyla gönderdiğin hakikatleri anlama gücü verdin. Rıza ve teslim makamını kabullenmeyi (bu makama ulaşmayı) bana kolaylaştırdın. Bu hususlarda, bana yardım edip lütufta bulunarak üzerime minnet bıraktın. Sonra beni en üstün topraktan yaratınca, benim için sadece bir çeşit nimete razı olmadın; en yüce lütufta ve sonsuz ihsanıyla çeşitli geçim vesileleri, nimet ve yiyeceklerle beni rızıklandırıdın.

Bana, tüm nimetlerini tamamlayıp benden bütün belaları uzaklaştırdığında, yine de cehaletim ve sana karşı cüretim, beni sana yaklaştıracak vesileyi bana göstermene ve beni, katına yaklaştıracak şeye muvaffak etmene engel olmadı...

Allah'ım! Hangi nimetini sayabilirim, hangisini hatırlayabilirim?! Veya hangi bağışlarının şükrünü yerine getirebilirim?!

Ey Rabbim! Senin bana verdiğin nimetler, sayanların sayıp bitiremeyeceği ve bilmek isteyenlerin bilemeyeceği kadar çoktur.

Allah'ım! Benden giderdiğin ve uzaklaştırdığın zorluk, zarar ve ziyanlar, sahip olduğum nimet ve afiyetten çoktur.

İlâhi! Ben imanımın hakikatiyle, kalbimde yer eden yakınlıkla, ihlâslı tevhidimle... şahadet ediyorum ki, eğer asırlar boyu yaşasam ve senin nimetlerinden birinin şükrünü yerine getirmeye çalışsam, yine buna gücüm yetmez; bunu ancak senin lütfunla yerine getirebilirim ki bunun kendisi de yeni, ebedî ve köklü bir şükür gerektirmektedir...

Allah'ım! Seni görüyormuşum gibi beni kendinden korkut ve beni takvayla saadete kavuştur; sana karşı günah işleyerek kalbimi katılaştırma, takdirlerinde bana hayır ve bereket ver ki geciktirdiğin şeyin bana acele verilmesini ve acele verdiğin şeyin de geciktirilmesini istemeyeyim.

Allah'ım! Nefsime zenginlik, kalbime yakınlık, amelime ihlâs, gözüme nur, dinimde basiret ve bilinç ver ve azalarımı güçlü kıl...

Eğer senin nimetlerini, bağışlarını ve değerli ihsanlarını saymaya kalkışsam, sayıp bitiremem.

Ey Mevla'm! Bağışta bulunan sensin, nimet veren sensin, ihsanda bulunan sensin, güzelleştiren sensin, üstün kılan sensin, mükemmelleştiren sensin, rızıklandıran sensin, muvaffak kılan sensin, bağışta bulunan sensin, zengin yapan sensin, sermaye veren sensin, sığınak veren sensin, yeterli olan sensin, hidayet eden sensin, hatalardan koruyan sensin, -ayıbımı- örten sensin, bağışlayan sensin, mazaretimi kabul eden sensin, güç veren sensin, izzet veren sensin, yardım eden sensin, destek veren sensin, teyit eden sensin, zafer veren sensin, şifa veren sensin, afiyet veren

sensin, ikram eden sensin. Üstün ve yücesin ey Rabbim!
O hâlde, Hamd sürekli sana hastır; sabit ve ebedî şükür
sana mahsustur.

Ben ise ya Rabbim, günahlarımı itiraf ediyorum; günahla-
rımıbağışla...(1)

O gün İmam Hüseyin (a.s) bu duasıyla oradakilerin kalbini
öylesine etkileyip Allah'a yöneltti ki, herkes yüksek sesle ağ-
lamaya başladı. İmamlarının her kelimesiyle onlar da Allah'ı
çağırıyor, yakarıyor, "âmin" diyorlardı.

Orucu

İbn Esir, Usdu'l-Gabe adlı kitabında şöyle yazar:

Hüseyin (a.s) pek fazla namaz kılar, pek fazla oruç tutar,
hacca gider, sadaka verir, iyi ve güzel olan her şeyi yapardı.(2)

İmam Hüseyin'in (a.s) öylesine etkileyici ve ulaşılmaz gör-
kemli bir kişiliği vardı ki, ağabeyi İmam Hasan'la (a.s) yaya
olarak hacca gittiklerinde, yolda rastladıkları önemli şahsi-
yetler ve tanınmış insanlar, bu iki büyük imamın hürmetine,
hemen bineklerinden inip onlarla birlikte yaya yürürlerdi.(3)

Tevazuu

İmam Hüseyin'in (a.s) yaşadığı toplumda bunca sevilip sa-
yılmasının en önemli nedeni, onun tam anlamıyla bir halk

1- Bu dua için bk. İkbal, Seyyid b. Tavus, 339/350; Beledu'l-Emin, Kef'-
amî, 35/ 358; *Biharu'l-Envar*, Allâme Meclisî, 98/213'ten sonrası;
Mefatihü'l-Cinan, Muhaddis Kummî. Bu duanın Arapçasını bu eser-
lerde bulmak mümkündür.

2- Usdu'l-Gabe, 2/20

3- Zikru'l-Huseyn, 1/152, Riyazu'l-Cinan'dan naklen, Bombay basımı,
s.241; Ensabu'l-Eşraf.

insanı olması ve her kesimden insanla iç içe ve samimî yaşayabilmesiydi. İnsanları dışlamazdı, fevkalade sosyal bir insandı, toplumun atan kalbiyle uyumlu bir gidişatı vardı. O da herkes gibi içinde yaşadığı toplumun iyi ve kötü günlerinde toplumla birlikteydi. Yüce Allah'a beslediği sarsılmaz iman ve ihlâsı, onu toplumuyla özdeşleştirmiş, toplumunun insanların dert ortağı olmasını sağlamış, bu da herkesçe sevilip sayılmasına yol açmıştı. Yoksa ne göz alıcı sarayları, ne de etrafında dönen hizmetkârları ve muhafızları vardı onun.⁽¹⁾

Onun sosyal kişiliğini çok iyi anlatan bir olayı kısaca aktarmaya çalışalım:

Bir gün yoldan geçerken, bir grup yoksul insanın sırtlarındaki abaları yere serip üzerine oturduklarını ve kuru ekmek kırıntıları yediklerini gördü. Onu da buyur ettiler. İmam (a.s) bu samimî daveti hemen kabul edip yanlarına oturdu ve onlarla birlikte ekmek kırıntılarından yiyip: *"Allah kibirli insanları sevmeyiz."* buyurarak Rabbine hamd edip ayağa kalktı ve *"Ben sizin davetinizi kabul ettim, siz de benim davetimi kabul edin ve benimle gelin."* dedi. Onları evine götürdü; evde ne varsa, hazırlanıp getirilmesini istedi⁽²⁾ ve bu yoksul insanlara samimî ve sıcak bir atmosferde ziyafet çekip onlarla kaynaşarak muazam bir alçak gönüllülük ve sosyal yaşam dersi vermiş oldu.

Yardımseverliği

Şuayb b. Abdurrahman el-Huzaî şöyle anlatır:

Ali oğlu Hüseyin (a.s) şehit olduğunda sırtında nasıra benzer kabarıklar fark ettiler. Nedeni sorulduğunda, oğlu Seccad (a.s): "Bunlar babamın sırtında taşıdığı torbaların

1- Nahl Suresi, 22

2- Ayyâşî Tefsiri, 2/222

izleridir. Şehrin kimsesiz ve yaşlı yoksullarıyla yetimlere ve dullara geceleri sırtında yiyecek taşırdı!" buyurdu.⁽¹⁾

Mazlumları Koruması

İmam Hüseyin (a.s) mazlumlara ve çaresiz kadınlara yardım etmeyi pek severdi. Ureyneb ile kocası Abdullah b. Selam olayı, bunun en bariz örneklerinden biridir:

Muaviye'nin şehvetperest oğlu Yezid, refah içinde yüzdüğü ve istediği her şeye sahip olup cariyeler ve dansözlerle ayyaşlık meclisleri tertiplediği hâlde, bunlarla yetinmemiş namuslu ve evli bir kadına göz dikmişti.

Babası Muaviye, bu iğrenç davranışına karşı çıkarak onu bu çirkin ve haram niyetinden vazgeçirmeye çalışacağı yerde, para ve iktidar gücünü kullanıp türlü hile ve oyunlara başvurarak bu namuslu kadını kocasından ayırıp oğlu Yezid'in günah batağına çekecek bir ortam hazırladı.

İmam Hüseyin (a.s) bu iğrenç komployu öğrenince onu bozmak için harekete geçti ve İslâm şeraitinin öngördüğü kuralları uygulayarak Muaviye'nin çirkin plânını suya düşürdü. Masum kadıncağızın Yezid'in günah batağına düşmesini engelleyip kocası Abdullah b. Selâm'a kavuşmasını sağladı.

Bu olay, Müslüman halkın namus ve iffetini koruyan cesur ve yiğit insanın kim olduğunu, namuslara göz dikenlerin de kimler olduğunu herkese göstermiş ve Resulullah'ın Ehlibeyti ve Ali oğullarının ıftiharı, Emevîlerinse rezalet ve kepezeliği olarak dilden dile dolaşıp tarihe geçmiştir.⁽²⁾

1- Menâkıb, 2/222

2- el-İmametü ve's-Siyaset, 1/253 ve sonrası

Çok Yönlü Kişiliği

Alâilî, Sumuvvu'l-Ma'na adlı eserinde şöyle yazar:

İnsanlık tarihi boyunca nice büyük insanlar yaşamış, her biri bir yönde ve bir konuda parlayarak tarihe geçmiştir; kimi cesaretle, kimi ibadette, kimi cömertlikte birer örnek olmayı başarmışlardır. Ama İmam Hüseyin (a.s) o kadar görkemli ve eşsiz bir kişiliktir ki, bu kişiliğin her boyutuyla insanlık tarihinde başlı başına yepyeni bir sayfa açmış, bütün insanî üstünlük ve faziletleri kendisinde toplayan muazzam bir kişilik ve yaşam sergilemiştir.⁽¹⁾

Muhammedî (s.a.a) nübüvvetin uçsuz bucaksız görkeminin vârisi olan Ali (a.s) gibi bir babanın büyüklük, mürüvvet ve adaletinin vârisi sayılan ve Fâtıma-i Zehra (s.a) gibi bir anenin onca fazilet ve erdemini miras alan birinin, insanlığın en görkemli ve en üstün örneği ve ilâhî fazilet ve erdemlerin apaçık nişanesi olmaması mümkün müdür zaten?

Allah'ın, Resulü'nün ve meleklerinin selâmı bu büyük ve soylu insana olsun! Ne mutlu onu örnek alıp yaşam ve davranışlarıyla onu takip etmeye çalışanlara!

1- Sumuvvu'l-Ma'na, s.104 ve sonrası

İMAM HÜSEYİN'DEN VECİZ SÖZLER

İmam Hüseyin (a.s); yaşamı, şahadeti, sözleri ve amelleriyle sadece tarihî bir kişilik değil, aynı zamanda o muazzam çok yönlü kişiliğiyle bütün erdemlerin, büyüklüklerin, fedakârlıkların, serdengeçtiliklerin, kulluklar ve Allah'a tam teslimiyetin de eşsiz bir sembolüdür. Bu nadide ve sembol kişilik, bütün insanlığı Yüce Rahman'a götürebilecek güçte bir kılavuz ve insanlığın saadetini garantileyebilecek bir liderdir. Gelişiyle ve gidişiyle insanoğlunun maneviyat ve erdemlerini değerli kılıp onurlandırdı o. Şimdi bu nadide kişiliğin bazı veciz sözlerini aktaralım:

1- Şöyle buyurmuştur:

İnsanlar dünya kullarıdır, din ise onların dillerine bir yaklaktır. Dinin sayesinde geçimlerini sağladıkları müddetçe onu koruyup gözetirler; (ama) zorluklarla imtihan edildiklerinde, dindarlar azalır.⁽¹⁾

2- İmam Hüseyin (a.s), oğlu İmam Zeynelabidin'e (a.s) şöyle buyurdu:

Oğlum; Yüce ve Aziz Allah'tan gayrı yardımcısı olmayan birine zulmetmekten sakın! (Zira Yüce Allah böyle bir mazlumun ahını zalimden çabucak alır.)⁽²⁾

1- Tuhefu'l-Ukul, s.244

2- Tuhefu'l-Ukul, s.246

3- Adamın biri İmam Hüseyin'den (a.s) dünya ve ahiretin hayrını kendisine yazmasını istedi, İmam şöyle yazdı:

Bismillahirrahmanirrahim.

Bil ki, kim, Allah'ın rızasını, insanları öfkelenlendirmek pahasına isterse, insanların yapacakları hususunda Allah ona yeter. Kim de Allah'ı öfkelenlendirmek pahasına insanların memnuniyetini isterse, Allah onun işini insanlara bırakır. Vesselâm.⁽¹⁾

4- Bir adam İmam'a (a.s) geldi ve dedi ki: "Ey Allah Resulü'nün (a.s) evladı! Ben günahkâr bir adamım. Günaha karşı direnemiyorum. Bana öğüt ver." Buyurdu ki:

Şu beş şeyi yapabiliyorsan, dilediğin günahı işle:

Birincisi: Allah'ın rızından yemeyebiliyorsan, istediğin günahı işle.

İkincisi: Allah'ın egemenliğinin altından çıkabiliyorsan, istediğin günahı işle.

Üçüncüsü: Allah'ın seni görmeyeceği bir yer bulabiliyorsan, istediğin günahı işle.

Dördüncüsü: Ölüm meleği canını almak üzere geldiğinde, ona engel olabilirsen, istediğin günahı işle.

Beşincisi: Cehennem bekçisi Malik seni cehenneme koyduğu zaman, cehenneme girmeyebiliyorsan, istediğin günahı işle.⁽²⁾

5- Yine şöyle buyurmuştur:

Ey insan! Senin tek varlığın ve sermayen, ömründür. Ömründen geçen her gün, senin yaşam ve varlığının bir kısmı-

1- *el-Emali*, Şeyh Saduk, s.121

2- *Biharu'l-Envar*, 78/126

nı alıp götürmektedir. Bak bakalım bu sermaye ve varlığını doğru kullanabiliyor musun? Onu boşa harcama sakın!⁽¹⁾

6- İmam'a (a.s): "Bugün nasılsınız?" anlamında: "Geceyi nasıl sabahladınız?" diye sorulduğu zaman şöyle buyurdu:

Öyle bir hâlde sabahladım ki yaptığım her şeyi gören ve bilen bir Rabbim var; önümde cehennem ateşi ve ardımdan beni yakalamak için takip eden ölüm; dünya ve kıyamette beni çepeçevre kuşatan bir hesap-kitap ve ben, yaptığım her şeyin hesabını vereceğim! İstedğim her şeyi elde edip her istediğime ulaşabilecek ve istemediğim her şeyden sıyrılıp kurtulabilecek bir hâlim yok! Zira her şey bir başkasının (Allah'ın) elinde! Dilerse azap eder, dilerse bağışlayıp affeder beni! O hâlde, benden daha fakir kim var?!

7- [İbadetin kısımları ve ibadet edenlerin dereceleri ile ilgili şöyle buyurmuştur:]

Bir topluluk, cennet beklentisi ile Allah'a ibadet eder; bu, tüccarların ibadetidir. (Kâr edebilmek için çalışıp zahmetlere katlanırlar.) Bir topluluk, cehennem korkusu ile Allah'a ibadet eder; bu, kölelerin ibadetidir. (Sahiplerinin kendilerini cezalandıracağı korkusu taşımasalar, ona itaat etmezler.) Bazı kimseler de, nimetlere şükretmek maksadıyla Allah'a ibadet eder; bu da, özgür insanların ibadetidir. İbadetin en faziletlisi de budur.⁽³⁾

8- [Dinî yükümlülüklerin insanın gücüyle orantılı olduğu hakkında buyurmuştur ki:]

Allah kimin gücünü azaltırsa, ona farz olan şeyleri de azaltır. Vazife ve sorumluluğunu azaltmadan kimsenin

1- Belagatu'l-Huseyn, s.87, İrşadu'l-Kulub, Deylemî'den naklen

2- Biharul-Envar, 78/116

3- Biharul-Envar, 78/117

gücünü ve imkânını azaltmaz. (Kur'ân'da buyrulduğu gibi: "Allah kimseye gücünün üstünde bir şey yüklemez.")⁽¹⁾

9- [İnsanın asıl değeri hakkında şöyle buyurmuştur:]

Sizin değeriniz cennetten başka şey değildir. Kendinizi cennetten başka şeye satmayın. Sadece dünyayla yetinen ve tek gayesi, dünya ve dünyalık edinmek olan bir kimse pek aşağılık bir şeye razı olmuş demektir.⁽²⁾

10- Buyurmuştur ki:

İnsan akıllı, ancak hakka uymakla mükemmelleşir.⁽³⁾

11- Yine buyurmuştur ki:

Geçmişteki nimeti hatırlayıp şükürde bulunman, Allah'ın sana yeni nimet lütfetmesini sağlar.⁽⁴⁾

12- Yine şöyle buyurmuştur:

Allah'tan korkanın dışında kimseden emin olma.⁽⁵⁾

13- "Fazilet nedir?" diye sorulduğunda şöyle buyurdu:

Diline sahip olabilmek (Allah'ın razı olmadığı şeyi söylememek) ve iyilikte bulunmak (Allah'ın kullarına, karşılık beklemeden iyilik etmek).⁽⁶⁾

1- Biharu'l-Envar, 78/117. Bakara Suresi, 286 ve Talâk Suresi, 7

2- Belagatu'l-Huseyn, s.308; *Nefsetu'l-Masdur*, Muhaddis Kummî

3- Belagatu'l-Huseyn, s.307; Biharu'l-Envar, c.17

4- Belagatu'l-Huseyn, s.293; Nuzhetu'n-Nazır fî Tenbihi'l-Hatır

5- Belagatu'l-Huseyn, s.292; Camiu'l-Ahbar

6- Belagatu'l-Huseyn, s.332